

Άλκιβιάδης Α΄ ἢ περὶ ἀνθρώπου φύσεως, μαιευτικός τοῦ Πλάτωνος

www.physics.ntua.gr/mourmouras/greats/platon/

[103.a]

{Σωκράτης} ὦ παῖ Κλεινίου, οἴμαι σε θαυμάζειν ὅτι πρῶτος ἐραστής σου γενόμενος τῶν ἄλλων πεπαυμένων μόνος οὐκ ἀπαλλάττομαι, καὶ ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι δι' ὄχλου ἐγένοντό σοι διαλεγόμενοι, ἐγὼ δὲ τοσοῦτων ἐτῶν οὐδὲ προσεῖπον. τούτου δὲ τὸ αἴτιον γέγονεν οὐκ ἀνθρώπειον, ἀλλὰ τι δαιμόνιον ἐναντίωμα, οὗ σὺ τὴν δύναμιν καὶ ὕστερον πεύση. νῦν δὲ ἐπειδὴ οὐκέτι ἐναντιοῦται, οὕτω προσελήλυθα· εὐελπίς δ' εἰμι καὶ τὸ λοιπὸν μὴ ἐναντιώσεσθαι αὐτό. σχεδὸν οὖν κατανενόηκα ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ σκοπούμενος ὡς πρὸς τοὺς ἐραστὰς ἔσχε· πολλῶν γὰρ γενομένων καὶ μεγαλοφρόνων οὐδεὶς ὅς οὐχ ὑπερβληθεὶς τῷ φρονήματι ὑπὸ σοῦ πέφευγεν. τὸν δὲ λόγον, ᾧ ὑπερπεφρόνηκας, [104.a] ἐθέλω διελεῖν. οὐδενὸς φῆς ἀνθρώπων ἐνδεῆς εἶναι εἰς οὐδέν· τὰ γὰρ ὑπάρχοντά σοι μεγάλα εἶναι, ὥστε μηδενὸς δεῖσθαι, ἀπὸ τοῦ σώματος ἀρξάμενα τελευτῶντα εἰς τὴν ψυχὴν. οἶει γὰρ δὴ εἶναι πρῶτον μὲν κάλλιστός τε καὶ μέγιστος – καὶ τοῦτο μὲν δὴ παντὶ δῆλον ἰδεῖν ὅτι οὐ ψεύδῃ – ἔπειτα νεανικωτάτου γένους ἐν τῇ σεαυτοῦ πόλει, οὔση μεγίστη τῶν Ἑλληνίδων, καὶ ἐνταῦθα πρὸς πατρός τέ σοι φίλους καὶ συγγενεῖς πλείστους εἶναι καὶ ἀρίστους, οἱ εἶ τι δέοι ὑπηρετοῖεν ἄν σοι, τούτων δὲ τοὺς πρὸς μητρός οὐδὲν χεῖρους οὐδ' ἐλάττους. συμπάντων δὲ ὧν εἶπον μείζω οἶει σοι δύναμιν ὑπάρχειν Περικλέα τὸν Ξανθίππου, ὃν ὁ πατήρ ἐπίτροπον κατέλιπε σοί τε καὶ τῷ ἀδελφῷ· ὅς οὐ μόνον ἐν τῇδε τῇ πόλει δύναται πράττειν ὅτι ἂν βούληται, ἀλλ' ἐν πάσῃ τῇ Ἑλλάδι καὶ τῶν βαρβάρων ἐν πολλοῖς καὶ μεγάλοις γένεσιν. προσθήσω δὲ καὶ ὅτι τῶν πλουσίων· δοκεῖς δέ μοι ἐπὶ τούτῳ ἡκιστα μέγα φρονεῖν. κατὰ πάντα δὴ ταῦτα σὺ τε μεγαλαυχούμενος κεκράτηκας τῶν ἐραστῶν ἐκεῖνοί τε ὑποδεέστεροι ὄντες ἐκρατήθησαν, καὶ σε ταῦτ' οὐ λέληθεν· ὅθεν δὴ εὔοῖδα ὅτι θαυμάζεις τί διανοοῦμένός ποτε οὐκ ἀπαλλάττομαι τοῦ ἔρωτος, καὶ ἦντιν' ἔχων ἐλπίδα ὑπομένω τῶν ἄλλων πεφευγόντων.

{Άλκιβιάδης} Καὶ ἴσως γε, ὦ Σώκρατες, οὐκ οἶσθ' ὅτι σμικρόν με ἔφθης. ἐγὼ γάρ τοι ἐν νῷ εἶχον πρότερός σοι προσελθὼν αὐτὰ ταῦτ' ἐρέσθαι, τί ποτε βούλει καὶ εἰς τίνα ἐλπίδα βλέπων ἐνοχλεῖς με, ἀεὶ ὅπου ἂν ὦ ἐπιμελέστατα παρών· τῷ ὄντι γὰρ θαυμάζω ὅτι ποτ' ἐστὶ τὸ σὸν πρᾶγμα, καὶ ἦδιστ' ἂν πυθοίμην.

{Σωκράτης} Ἀκούσῃ μὲν ἄρα μου, ὡς τὸ εἰκός, προθύμως, εἵπερ, ὡς φῆς, ἐπιθυμεῖς εἰδέναι τί διανοοῦμαι, καὶ ὡς ἀκουσομένῳ καὶ περιμενοῦντι λέγω.

{Άλκιβιάδης} Πάνυ μὲν οὖν· ἀλλὰ λέγε.

{Σωκράτης} Ὅρα δὴ· οὐ γὰρ τοι εἶη ἂν θαυμαστὸν εἶ, ὥσπερ μόγις ἠρξάμην, οὕτω μόγις καὶ παυσαίμην.

{Άλκιβιάδης} Ὁγαθὲ λέγε· ἀκούσομαι γάρ.

{Σωκράτης} Λεκτέον ἂν εἶη. χαλεπὸν μὲν οὖν πρὸς ἄνδρα οὐχ ἦττονα ἐραστῶν προσφέρεσθαι ἐραστῇ, ὅμως δὲ τολμητέον φράσαι τὴν ἐμὴν διάνοιαν. ἐγὼ γάρ, ὦ Ἀλκιβιάδη, εἰ μὲν σε ἐώρων ἂ νυνδὴ διήλθον ἀγαπῶντα καὶ οἰόμενον δεῖν ἐν τούτοις καταβῖναι, πάλαι ἂν ἀπηλλάγμην τοῦ ἔρωτος, ὡς γε δὴ ἐμαυτὸν πείθω· [105.a] νῦν δ' ἕτερ' αὐτὴν κατηγορήσω διανοήματα σὰ πρὸς αὐτὸν σέ, ᾧ καὶ γνώσῃ ὅτι προσέχων γέ σοι τὸν νοῦν διατετέλεκα. δοκεῖς γάρ μοι, εἴ τίς σοι εἴποι θεῶν· «ὦ Ἀλκιβιάδη, πότερον βούλει ζῆν ἔχων ἢ νῦν ἔχεις, ἢ αὐτίκα τεθνάναι εἰ μὴ σοι ἐξέσται μείζω

κτῆσασθαι;» δοκεῖς ἄν μοι ἐλέσθαι τεθνάναι· ἀλλὰ νῦν ἐπὶ τίνι δὴ ποτε ἐλπίδι ζῆς, ἐγὼ φράσω. ἤγῃ, ἐὰν θᾶπτον εἰς τὸν Ἀθηναίων δῆμον παρέλθης – τοῦτο δ' ἔσσεσθαι μάλα ὀλίγων ἡμερῶν – παρελθὼν οὖν ἐνδείξεσθαι Ἀθηναίοις ὅτι ἄξιός εἰ τιμᾶσθαι ὡς οὔτε Περικλῆς οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς τῶν πρόποτε γενομένων, καὶ τοῦτ' ἐνδειξάμενος μέγιστον δυνήσεσθαι ἐν τῇ πόλει, ἐὰν δ' ἐνθάδε μέγιστος ᾖς, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις Ἑλλησι, καὶ οὐ μόνον ἐν Ἑλλησιν, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς βαρβάροις, ὅσοι ἐν τῇ αὐτῇ ἡμῖν οἰκοῦσιν ἠπειρώ. καὶ εἰ αὖ σοι εἴποι ὁ αὐτὸς οὗτος θεὸς ὅτι αὐτοῦ σε δεῖ δυναστεύειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, διαβῆναι δὲ εἰς τὴν Ἀσίαν οὐκ ἐξέσται σοι οὐδὲ ἐπιθέσθαι τοῖς ἐκεῖ πράγμασιν, οὐκ ἂν αὖ μοι δοκεῖς ἐθέλειν οὐδ' ἐπὶ τούτοις μόνοις ζῆν, εἰ μὴ ἐμπλήσεις τοῦ σοῦ ὀνόματος καὶ τῆς σῆς δυνάμεως πάντας ὡς ἔπος εἶπειν ἀνθρώπους· καὶ οἴμαι σε πλὴν Κύρου καὶ Ξέρξου ἠγεῖσθαι οὐδένα ἄξιον λόγου γεγονέναι. ὅτι μὲν οὖν ἔχεις ταύτην τὴν ἐλπίδα, εὖ οἶδα καὶ οὐκ εἰκάζω. ἴσως ἂν οὖν εἴποις, ἄτε εἰδὼς ὅτι ἀληθῆ λέγω, «Τί δὴ οὖν, ὦ Σώκρατες, τοῦτ' ἐστὶ σοι πρὸς λόγον; ὃν ἔφησθα ἐρεῖν, διὸ ἐμοῦ οὐκ ἀπαλλάττη;» ἐγὼ δὲ σοὶ γε ἐρῶ, ὦ φίλε παῖ Κλεινίου καὶ Δεινομάχης. τούτων γάρ σοι ἀπάντων τῶν διανοημάτων τέλος ἐπιτεθῆναι ἄνευ ἐμοῦ ἀδύνατον· τοσαύτην ἐγὼ δύναμιν οἴμαι ἔχειν εἰς τὰ σὰ πράγματα καὶ εἰς σέ, διὸ δὴ καὶ πάλα οἶομαι με τὸν θεὸν οὐκ ἔαν διαλέγεσθαι σοι, ὃν ἐγὼ περιέμενον ὀπηνίκα ἐάσει. ὥσπερ γὰρ σὺ ἐλπίδας ἔχεις ἐν τῇ πόλει ἐνδείξασθαι ὅτι αὐτῇ παντὸς ἄξιός εἰ, ἐνδειξάμενος δὲ ὅτι οὐδὲν ὅτι οὐ παραυτίκα δυνήσεσθαι, οὕτω κἀγὼ παρὰ σοὶ ἐλπίζω μέγιστον δυνήσεσθαι ἐνδειξάμενος ὅτι παντὸς ἄξιός εἰμί σοι καὶ οὔτε ἐπίτροπος οὔτε συγγενῆς οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς ἰκανὸς παραδοῦναι τὴν δύναμιν ἧς ἐπιθυμεῖς πλὴν ἐμοῦ, μετὰ τοῦ θεοῦ μέντοι. νεωτέρω μὲν οὖν ὄντι σοι καὶ πρὶν τοσαύτης ἐλπίδος γέμειν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, οὐκ εἶα ὁ θεὸς διαλέγεσθαι, ἵνα μὴ μάτην διαλεγοίμην. νῦν δ' ἐφῆκεν· νῦν γὰρ ἂν μου ἀκούσῃς. [106.a]

{Άλκιβιάδης} Πολύ γέ μοι, ὦ Σώκρατες, νῦν ἀτοπώτερος αὖ φαίνη, ἐπειδὴ ἤρξω λέγειν, ἢ ὅτε σιγῶν εἴπου· καίτοι σφόδρα γε ἦσθ' ἰδεῖν καὶ τότε τοιοῦτος. εἰ μὲν οὖν ἐγὼ ταῦτα διανοοῦμαι ἢ μή, ὡς ἔοικε, διέγνωκας, καὶ ἐὰν μὴ φῶ, οὐδὲν μοι ἔσται πλέον πρὸς τὸ πείθειν σε. εἶεν· εἰ δὲ δὴ ὅτι μάλιστα ταῦτα διανενοῦμαι, πῶς διὰ σοῦ μοι ἔσται καὶ ἄνευ σοῦ οὐκ ἂν γένοιτο; ἔχεις λέγειν;

{Σωκράτης} Ἄρ' ἐρωτᾷς εἰ τιν' ἔχω εἶπειν λόγον μακρόν, οἷους δὴ ἀκούειν εἴθισαι; οὐ γάρ ἐστι τοιοῦτον τὸ ἐμόν· ἀλλ' ἐνδείξασθαι μὲν σοι, ὡς ἐγῶμαι, οἷός τ' ἂν εἶην ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει, ἐὰν ἐν μόνον μοι ἐθελήσης βραχὺ ὑπηρετῆσαι.

{Άλκιβιάδης} Ἄλλ' εἴ γε δὴ μὴ χαλεπὸν τι λέγεις τὸ ὑπηρετήμα, ἐθέλω.

{Σωκράτης} Ἦ χαλεπὸν δοκεῖ τὸ ἀποκρίνασθαι τὰ ἐρωτώμενα;

{Άλκιβιάδης} Οὐ χαλεπόν.

{Σωκράτης} Ἀποκρίνου δὴ.

{Άλκιβιάδης} Ἐρώτα.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ὡς διανοομένου σου ταῦτα ἐρωτῶ, ἃ φημί σε διανοεῖσθαι;

{Άλκιβιάδης} Ἦ ἔστω, εἰ βούλει, οὕτως, ἵνα καὶ εἰδῶ ὅτι καὶ ἐρεῖς.

{Σωκράτης} Φέρε δὴ· διανοῆ γάρ, ὡς ἐγὼ φημι, παριέναι συμβουλευσῶν Ἀθηναίοις ἐντὸς οὐ πολλοῦ χρόνου· εἰ οὖν μέλλοντός σου ἰέναι ἐπὶ τὸ βῆμα λαβόμενος ἐροίμην· «Ἦ Ἀλκιβιάδη, ἐπειδὴ περὶ τίνος Ἀθηναῖοι διανοοῦνται βουλευέσθαι, ἀνίστασαι συμβουλευσῶν; ἄρ' ἐπειδὴ περὶ ὧν σὺ ἐπίστασαι βέλτιον ἢ οὗτοι;» τί ἂν ἀποκρίναιο;

{Άλκιβιάδης} Εἴποιμ' ἂν δήπου, περὶ ὧν οἶδα βέλτιον ἢ οὗτοι.

{Σωκράτης} Περὶ ὧν ἄρ' εἰδὼς τυγχάνεις, ἀγαθὸς σύμβουλος εἶ.

{Άλκιβιάδης} Πῶς γὰρ οὔ;

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ταῦτα μόνον οἶσθα, ἃ παρ' ἄλλων ἔμαθες ἢ αὐτὸς ἐξηῦρες;

{Άλκιβιάδης} Ποῖα γὰρ ἄλλα;

{Σωκράτης} Ἔστιν οὖν ὅπως ἂν ποτε ἔμαθές τι ἢ ἐξηῦρες μήτε μανθάνειν ἐθέλων μήτ' αὐτὸς ζητεῖν;

{Άλκιβιάδης} Οὐκ ἔστιν.

{Σωκράτης} Τί δέ; ἠθέλησας ἂν ζητῆσαι ἢ μαθεῖν ἃ ἐπίστασθαι ᾧ;

{Άλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Ἄ ἄρα νῦν τυγχάνεις ἐπιστάμενος, ἦν χρόνος ὅτε οὐχ ἡγοῦ εἰδέναι;

{Άλκιβιάδης} Ἀνάγκη.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ μὴν ἄ γε μεμάθηκας σχεδόν τι καὶ ἐγὼ οἶδα· εἰ δέ τι ἐμὲ λέληθεν, εἰπέ. ἔμαθες γὰρ δὴ σύ γε κατὰ μνήμην τὴν ἐμὴν γράμματα καὶ κιθαρίζειν καὶ παλαίειν· οὐ γὰρ δὴ αὐλεῖν γε ἠθελες μαθεῖν. ταῦτ' ἐστὶν ἃ σὺ ἐπίστασαι, εἰ μὴ πού τι μανθάνων ἐμὲ λέληθας· οἶμαι δέ γε, οὔτε νύκτωρ οὔτε μεθ' ἡμέραν ἐξιὼν ἔνδοθεν.

{Άλκιβιάδης} Ἄλλ' οὐ πεφοίτηκα εἰς ἄλλων ἢ τούτων. [107.a]

{Σωκράτης} Πότερον οὖν, ὅταν περὶ γραμμάτων Ἀθηναῖοι βουλευόμενοι, πῶς ἂν ὀρθῶς γράφοιεν, τότε ἀναστήσει αὐτοῖς συμβουλευέσων;

{Άλκιβιάδης} Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.

{Σωκράτης} Ἄλλ' ὅταν περὶ κρουμάτων ἐν λύρα;

{Άλκιβιάδης} Οὐδαμῶς.

{Σωκράτης} Οὐδὲ μὴν οὐδὲ περὶ παλαισμάτων γε εἰώθασι βουλευέσθαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

{Άλκιβιάδης} Οὐ μέντοι.

{Σωκράτης} Ὅταν οὖν περὶ τίνος βουλευόμενοι; οὐ γὰρ πού ὅταν γε περὶ οἰκοδομίας.

{Άλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Οἰκοδόμος γὰρ ταῦτά γε σοῦ βέλτιον συμβουλεύσει.

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Οὐδὲ μὴν ὅταν περὶ μαντικῆς βουλευόμενοι;

{Άλκιβιάδης} Οὐ.

{Σωκράτης} Μάντις γὰρ αὖ ταῦτα ἄμεινον ἢ σύ.

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ἐάν τέ γε σμικρὸς ἢ μέγας ἦ, ἐάν τε καλὸς ἢ αἰσχροῦς, ἔτι τε γενναῖος ἢ ἀγεννής.

{Άλκιβιάδης} Πῶς γὰρ οὐ;

{Σωκράτης} Εἰδότος γὰρ οἶμαι περὶ ἐκάστου ἢ συμβουλή, καὶ οὐ πλουτοῦντος.

{Άλκιβιάδης} Πῶς γὰρ οὐ;

{Σωκράτης} Ἄλλ' ἐάντε πένης ἐάντε πλούσιος ἢ ὁ παραινῶν, οὐδὲν διοίσει Ἀθηναῖοις ὅταν περὶ τῶν ἐν τῇ πόλει βουλευόμενοι, πῶς ἂν ὑγιαίνοιεν, ἀλλὰ ζητήσουσιν ἰατρὸν εἶναι τὸν σύμβουλον.

{Άλκιβιάδης} Εἰκότως γε.

{Σωκράτης} Ὅταν οὖν περὶ τίνος σκοπῶνται, τότε σὺ ἀνιστάμενος ὡς συμβουλεύσων ὀρθῶς ἀναστήσει;

{Άλκιβιάδης} Ὅταν περὶ τῶν ἑαυτῶν πραγμάτων, ᾧ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Τῶν περὶ ναυπηγίας λέγεις, ὁποίας τινὰς χρὴ αὐτοῦς τὰς ναῦς ναυπηγεῖσθαι;

{Άλκιβιάδης} Οὐκ ἔγωγε, ᾧ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Ναυπηγεῖν γὰρ οἶμαι οὐκ ἐπίστασαι. τοῦτ' αἴτιον ἢ ἄλλο τι;

{Άλκιβιάδης} Οὐκ, ἀλλὰ τοῦτο.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ περὶ ποίων τῶν ἑαυτῶν λέγεις πραγμάτων ὅταν βουλευόμενοι;

{Άλκιβιάδης} Ὅταν περὶ πολέμου, ᾧ Σώκρατες, ἢ περὶ εἰρήνης ἢ ἄλλου τοῦ τῶν τῆς πόλεως

πραγμάτων.

{Σωκράτης} ἼΑρα λέγεις ὅταν βουλευόνται πρὸς τίνας χρὴ εἰρήνην ποιῆσθαι καὶ τίσιν πολεμεῖν καὶ τίνα τρόπον;

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Χρὴ δ' οὐχ οἷς βέλτιον;

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Καὶ τόθ' ὁπότε βέλτιον;

{Άλκιβιάδης} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Καὶ τοσοῦτον χρόνον ὅσον ἄμεινον;

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Εἰ οὖν βουλευοῖντο Ἀθηναῖοι τίσιν χρὴ προσπαλαίειν καὶ τίσιν ἀκροχειρίζεσθαι καὶ τίνα τρόπον, σὺ ἄμεινον ἂν συμβουλεύοις ἢ ὁ παιδοτρίβης;

{Άλκιβιάδης} Ὁ παιδοτρίβης δήπου.

{Σωκράτης} Ἐχεις οὖν εἰπεῖν πρὸς τί ἂν βλέπων ὁ παιδοτρίβης συμβουλεύσειεν οἷς δεῖ προσπαλαίειν καὶ οἷς μή, καὶ ὁπότε καὶ ὄντινα τρόπον; λέγω δὲ τὸ τοιόνδε· ἄρα τούτοις δεῖ προσπαλαίειν οἷς βέλτιον, ἢ οὐ;

{Άλκιβιάδης} Ναί. [108.a]

{Σωκράτης} ἼΑρα καὶ τοσαῦτα ὅσα ἄμεινον;

{Άλκιβιάδης} Τοσαῦτα.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν καὶ τότε ὅτε ἄμεινον;

{Άλκιβιάδης} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ μὴν καὶ ἄδοντα δεῖ κιθαρίζειν ποτὲ πρὸς τὴν ᾠδὴν καὶ βαίνειν;

{Άλκιβιάδης} Δεῖ γάρ.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν τότε ὁπότε βέλτιον;

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Καὶ τοσαῦθ' ὅσα βέλτιον;

{Άλκιβιάδης} Φημί.

{Σωκράτης} Τί οὖν; ἐπειδὴ βέλτιον μὲν ὠνόμαζες ἐπ' ἀμφοτέροις, τῷ τε κιθαρίζειν πρὸς τὴν ᾠδὴν καὶ τῷ προσπαλαίειν, τί καλεῖς τὸ ἐν τῷ κιθαρίζειν βέλτιον, ὥσπερ ἐγὼ τὸ ἐν τῷ παλαίειν καλῶ γυμναστικόν· σὺ δ' ἐκεῖνο τί καλεῖς;

{Άλκιβιάδης} Οὐκ ἐννοῶ.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ πειρῶ ἐμὲ μιμεῖσθαι. ἐγὼ γάρ που ἀπεκρινάμην τὸ διὰ παντὸς ὀρθῶς ἔχον, ὀρθῶς δὲ δήπου ἔχει τὸ κατὰ τὴν τέχνην γιγνόμενον· ἢ οὐ;

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ἡ δὲ τέχνη οὐ γυμναστικὴ ἦν;

{Άλκιβιάδης} Πῶς δ' οὐ;

{Σωκράτης} Ἐγὼ δ' εἶπον τὸ ἐν τῷ παλαίειν βέλτιον γυμναστικόν.

{Άλκιβιάδης} Εἶπες γάρ.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν καλῶς;

{Άλκιβιάδης} Ἐμοιγε δοκεῖ.

{Σωκράτης} Ἴθι δὴ καὶ σὺ – πρέποι γάρ ἂν που καὶ σοὶ τὸ καλῶς διαλέγεσθαι – εἰπέ πρῶτον τίς ἢ τέχνη ἧς τὸ κιθαρίζειν καὶ τὸ ἄδειν καὶ τὸ ἐμβαίνειν ὀρθῶς; συνάπασα τίς καλεῖται; οὐπω δύνασαι εἰπεῖν;

{Άλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Ἄλλ' ὧδε πειρῶ· τίνες αἱ θεαὶ ὧν ἡ τέχνη;

{Άλκιβιάδης} Τὰς Μούσας, ὧ Σώκρατες, λέγεις;

{Σωκράτης} Ἐγώ γε· ὄρα δὴ· τίνα ἀπ' αὐτῶν ἐπωνυμίαν ἡ τέχνη ἔχει;

{Άλκιβιάδης} Μουσικὴν μοι δοκεῖς λέγειν.

{Σωκράτης} Λέγω γάρ. τί οὖν τὸ κατὰ ταύτην ὀρθῶς γιγνόμενόν ἐστιν; ὥσπερ ἐκεῖ ἐγώ σοι τὸ κατὰ τὴν τέχνην ἔλεγον ὀρθῶς, τὴν γυμναστικὴν, καὶ σὺ δὴ οὖν οὕτως ἐνταῦθα τί φῆς; πῶς γίγνεσθαι;

{Άλκιβιάδης} Μουσικῶς μοι δοκεῖ.

{Σωκράτης} Εὖ λέγεις. ἴθι δὴ, καὶ τὸ ἐν τῷ πολεμεῖν βέλτιον καὶ τὸ ἐν τῷ εἰρήνην ἄγειν, τοῦτο τὸ βέλτιον τί ὀνομάζεις; ὥσπερ ἐκεῖ ἐφ' ἐκάστω ἔλεγες τὸ ἄμεινον, ὅτι μουσικώτερον καὶ ἐπὶ τῷ ἐτέρῳ, ὅτι γυμναστικώτερον· πειρῶ δὴ καὶ ἐνταῦθα λέγειν τὸ βέλτιον.

{Άλκιβιάδης} Ἄλλ' οὐ πάνυ τι ἔχω.

{Σωκράτης} Ἄλλὰ μέντοι αἰσχρὸν γε εἰ μὲν τις σε λέγοντα καὶ συμβουλευόντα περὶ σιτίων ὅτι βέλτιον τότε τοῦδε καὶ νῦν καὶ τοσοῦτον, ἔπειτα ἐρωτήσειεν «Τί τὸ ἄμεινον λέγεις, ὧ Ἄλκιβιάδη;» περὶ μὲν τούτων ἔχειν εἰπεῖν ὅτι τὸ ὑγιεινότερον, καίτοι οὐ προσποιῆ γε ἰατρὸς εἶναι· [109.a] περὶ δὲ οὐ προσποιῆ ἐπιστήμων εἶναι καὶ συμβουλεύσεις ἀνιστάμενος ὡς εἰδῶς, τούτου δ', ὡς ἔοικας, πέρι ἐρωτηθεὶς ἐὰν μὴ ἔχῃς εἰπεῖν, οὐκ αἰσχύνῃ; ἢ οὐκ αἰσχρὸν φανεῖται;

{Άλκιβιάδης} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Σκόπει δὴ καὶ προθυμοῦ εἰπεῖν πρὸς τί τείνει τὸ ἐν τῷ εἰρήνην τε ἄγειν ἄμεινον καὶ τὸ ἐν τῷ πολεμεῖν οἷς δεῖ;

{Άλκιβιάδης} Ἄλλὰ σκοπῶν οὐ δύναμαι ἐννοῆσαι.

{Σωκράτης} Οὐδ' οἴσθα, ἐπειδὴν πόλεμον ποιῶμεθα, ὅτι ἐγκαλοῦντες ἀλλήλοις πάθημα ἐρχόμεθα εἰς τὸ πολεμεῖν, καὶ ὅτι αὐτὸ ὀνομάζοντες ἐρχόμεθα;

{Άλκιβιάδης} Ἐγώ γε ἐξαπατώμενοί τι ἢ βιαζόμενοι ἢ ἀποστερούμενοι.

{Σωκράτης} Ἐχε· πῶς ἕκαστα τούτων πάσχοντες; πειρῶ εἰπεῖν τί διαφέρει τὸ ὧδε ἢ ὧδε.

{Άλκιβιάδης} Ἡ τὸ ὧδε λέγεις, ὧ Σώκρατες, τὸ δικαίως ἢ τὸ ἀδίκως;

{Σωκράτης} Αὐτὸ τοῦτο.

{Άλκιβιάδης} Ἄλλὰ μὴν τοῦτο γε διαφέρει ὅλον τε καὶ πᾶν.

{Σωκράτης} Τί οὖν; Ἀθηναίοις σὺ πρὸς ποτέρους συμβουλεύσεις πολεμεῖν, τοὺς ἀδικοῦντας ἢ τοὺς τὰ δίκαια πράττοντας;

{Άλκιβιάδης} Δεινὸν τοῦτό γε ἐρωτᾷς· εἰ γὰρ καὶ διανοεῖται τις ὡς δεῖ πρὸς τοὺς τὰ δίκαια πράττοντας πολεμεῖν, οὐκ ἂν ὁμολογήσειεν γε.

{Σωκράτης} Οὐ γὰρ νόμιμον τοῦθ', ὡς ἔοικεν.

{Άλκιβιάδης} Οὐ δῆτα· οὐδέ γε καλὸν δοκεῖ εἶναι.

{Σωκράτης} Πρὸς ταῦτ' ἄρα καὶ σὺ τὸ δίκαιον τοὺς λόγους ποιήσῃ;

{Άλκιβιάδης} Ἀνάγκη.

{Σωκράτης} Ἄλλο τι οὖν, ὃ νυνδὴ ἐγὼ ἠρώτων βέλτιον πρὸς τὸ πολεμεῖν καὶ μὴ, καὶ οἷς δεῖ καὶ οἷς μὴ, καὶ ὅποτε καὶ μὴ, τὸ δικαιότερον τυγχάνει ὄν; ἢ οὐ;

{Άλκιβιάδης} Φαίνεται γε.

{Σωκράτης} Πῶς οὖν, ὧ φίλε Ἄλκιβιάδη; πότερον σαυτὸν λέληθας ὅτι οὐκ ἐπίστασαι τοῦτο, ἢ ἐμὲ ἔλαθες μανθάνων καὶ φοιτῶν εἰς διδασκάλου ὅς σε ἐδίδασκε διαγιγνώσκειν τὸ δικαιότερόν τε καὶ ἀδικώτερον; καὶ τίς ἐστιν οὗτος; φράσον καὶ ἐμοί, ἵνα αὐτῷ φοιτητὴν προξενήσῃς καὶ ἐμέ.

{Άλκιβιάδης} Σκώπτεις, ὧ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Οὐ μὰ τὸν Φίλιον τὸν ἐμόν τε καὶ σόν, ὃν ἐγὼ ἤκιστ' ἂν ἐπιορκήσαιμι· ἀλλ' εἵπερ ἔχεις, εἰπέ τίς ἐστιν.

{Άλκιβιάδης} Τί δ' εἰ μὴ ἔχω; οὐκ ἂν οἶει με ἄλλως εἰδέναί περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων;

{Σωκράτης} Ναί, εἴ γε εὖροις.

{Άλκιβιάδης} Ἄλλ' οὐκ ἂν εὐρεῖν με ἠγγῆ;

{Σωκράτης} Καὶ μάλα γε, εἰ ζητήσῃς.

{Άλκιβιάδης} Εἴτα ζητῆσαι οὐκ ἂν οἶει με;

{Σωκράτης} Ἔγωγε, εἰ οἰηθείς γε μὴ εἰδέναί.

{Άλκιβιάδης} Εἴτα οὐκ ἦν ὅτ' εἶχον οὕτω; [110.a]

{Σωκράτης} Καλῶς λέγεις, ἔχεις οὖν εἰπεῖν τοῦτον τὸν χρόνον ὅτε οὐκ ᾧου εἰδέναί τὰ δίκαια καὶ τὰ ἄδικα; φέρε, πέρυσιν ἐζήτηίς τε καὶ οὐκ ᾧου εἰδέναί; ἢ ᾧου; καὶ τάληθῆ ἀποκρίνου, ἵνα μὴ μάτην οἱ διάλογοι γίνωνται.

{Άλκιβιάδης} Ἄλλ' ᾧμην εἰδέναί.

{Σωκράτης} Τρίτον δ' ἔτος καὶ τέταρτον καὶ πέμπτον οὐχ οὕτω;

{Άλκιβιάδης} Ἔγωγε.

{Σωκράτης} Ἄλλὰ μὴν τό γε πρὸ τοῦ παῖς ἦσθα. ἦ γάρ;

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Τότε μὲν τοίνυν εὔ οἶδα ὅτι ᾧου εἰδέναί.

{Άλκιβιάδης} Πῶς εὔ οἶσθα;

{Σωκράτης} Πολλάκις σοῦ ἐν διδασκάλων ἤκουον παιδὸς ὄντος καὶ ἄλλοθι, καὶ ὅποτε ἀστραγαλίζοις ἢ ἄλλην τινὰ παιδιὰν παίζοις, οὐχ ὡς ἀποροῦντος περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων, ἀλλὰ μάλα μέγα καὶ θαρραλέως λέγοντος περὶ ὅτου τύχοις τῶν παίδων ὡς πονηρός τε καὶ ἄδικος εἶη καὶ ὡς ἀδικοῖ· ἢ οὐκ ἀληθῆ λέγω;

{Άλκιβιάδης} Ἄλλὰ τί ἐμελλον ποιεῖν, ὃ Σώκρατες, ὅποτε τίς με ἀδικοῖ;

{Σωκράτης} Σὺ δ' εἰ τύχοις ἀγνοῶν εἶτ' ἀδικοῖτο εἶτε μὴ τότε, λέγεις, τί σε χρὴ ποιεῖν;

{Άλκιβιάδης} Μὰ Δί' ἄλλ' οὐκ ἠγνόουν ἔγωγε, ἀλλὰ σαφῶς ἐγίνγνωσκον ὅτι ἠδικοῦμην.

{Σωκράτης} Ὡς οἶον ἄρα ἐπίστασθαι καὶ παῖς ὢν, ὡς ἔοικε, τὰ δίκαια καὶ τὰ ἄδικα.

{Άλκιβιάδης} Ἔγωγε· καὶ ἠπιστάμην γε.

{Σωκράτης} Ἐν ποίῳ χρόνῳ ἐξευρών; οὐ γὰρ δήπου ἐν ᾧ γε ᾧου εἰδέναί.

{Άλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Πότε οὖν ἀγνοεῖν ἠγοῦ; σκόπει· οὐ γὰρ εὐρήσεις τοῦτον τὸν χρόνον.

{Άλκιβιάδης} Μὰ τὸν Δί', ὃ Σώκρατες, οὐκ οὐκ ἔχω γ' εἰπεῖν.

{Σωκράτης} Εὐρὼν μὲν ἄρ' οὐκ οἶσθα αὐτά.

{Άλκιβιάδης} Οὐ πάνυ φαίνομαι.

{Σωκράτης} Ἄλλὰ μὴν ἄρτι γε οὐδὲ μαθὼν ἔφησθα εἰδέναί· εἰ δὲ μήθ' ἠῦρες μήτ' ἔμαθες, πῶς οἶσθα καὶ πόθεν;

{Άλκιβιάδης} Ἄλλ' ἴσως τοῦτό σοι οὐκ ὀρθῶς ἀπεκρινάμην, τὸ φάναι εἰδέναί αὐτὸς ἐξευρών.

{Σωκράτης} Τὸ δὲ πῶς εἶχεν;

{Άλκιβιάδης} Ἔμαθον οἶμαι καὶ ἐγὼ ὡσπερ καὶ οἱ ἄλλοι.

{Σωκράτης} Πάλιν εἰς τὸν αὐτὸν ἠκομεν λόγον. παρὰ τοῦ; φράζε κάμοι.

{Άλκιβιάδης} Παρὰ τῶν πολλῶν.

{Σωκράτης} Οὐκ εἰς σπουδαίους γε διδασκάλους καταφεύγεις εἰς τοὺς πολλοὺς ἀναφέρων.

{Άλκιβιάδης} Τί δέ; οὐχ ἱκανοὶ διδάξαι οὗτοι;

{Σωκράτης} Οὐκ οὖν τὰ πεττευτικά γε καὶ τὰ μή· καίτοι φαυλότερα αὐτὰ οἶμαι τῶν δικαίων εἶναι. τί δέ; σὺ οὐχ οὕτως οἶε;

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Εἶτα τὰ μὲν φαυλότερα οὐχ οἶοί τε διδάσκειν, τὰ δὲ σπουδαιότερα;

{Άλκιβιάδης} Οἶμαι ἔγωγε· ἄλλα γοῦν πολλὰ οἶοί τ' εἰσὶν διδάσκειν σπουδαιότερα τοῦ πεττεῦειν.

{Σωκράτης} Ποῖα ταῦτα; [111.a]

{Άλκιβιάδης} Οἶον καὶ τὸ ἐλληνίζειν παρὰ τούτων ἔγωγ' ἔμαθον, καὶ οὐκ ἂν ἔχοιμι εἰπεῖν ἑμαυτοῦ διδάσκαλον, ἀλλ' εἰς τοὺς αὐτοὺς ἀναφέρω οὓς σὺ φῆς οὐ σπουδαίους εἶναι διδασκάλους.

{Σωκράτης} Ἄλλ', ὦ γενναῖε, τούτου μὲν ἀγαθοὶ διδάσκαλοι οἱ πολλοί, καὶ δικαίως ἐπαινοῖντ' ἂν αὐτῶν εἰς διδασκαλίαν.

{Άλκιβιάδης} Τί δὴ;

{Σωκράτης} Ὅτι ἔχουσι περὶ αὐτὰ ἅ χρῆ τοὺς ἀγαθοὺς διδασκάλους ἔχειν.

{Άλκιβιάδης} Τί τοῦτο λέγεις;

{Σωκράτης} Οὐκ οἶσθ' ὅτι χρῆ τοὺς μέλλοντας διδάσκειν ὅτιοῦν αὐτοὺς πρῶτον εἰδέναι; ἢ οὐ;

{Άλκιβιάδης} Πῶς γὰρ οὐ;

{Σωκράτης} Οὐκοῦν τοὺς εἰδότας ὁμολογεῖν τε ἀλλήλοις καὶ μὴ διαφέρεσθαι;

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ἐν οἷς δ' ἂν διαφέρωνται, ταῦτα φήσεις εἰδέναι αὐτούς;

{Άλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Τούτων οὖν διδάσκαλοι πῶς ἂν εἶεν;

{Άλκιβιάδης} Οὐδαμῶς.

{Σωκράτης} Τί οὖν; δοκοῦσί σοι διαφέρεσθαι οἱ πολλοὶ ποῖόν ἐστι λίθος ἢ ξύλον; καὶ ἐάν τινα ἐρωτᾷς, ἄρ' οὐ τὰ αὐτὰ ὁμολογοῦσιν, καὶ ἐπὶ ταῦτα ὀρμῶσιν ὅταν βούλωνται λαβεῖν λίθον ἢ ξύλον; ὡσαύτως καὶ πάνθ' ὅσα τοιαῦτα· σχεδὸν γὰρ τι μανθάνω τὸ ἐλληνίζειν ἐπίστασθαι ὅτι τοῦτο λέγεις· ἢ οὐ;

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν εἰς μὲν ταῦθ', ὥσπερ εἵπομεν, ἀλλήλοις τε ὁμολογοῦσι καὶ αὐτοὶ ἑαυτοῖς ἰδίᾳ, καὶ δημοσίᾳ αἱ πόλεις πρὸς ἀλλήλας οὐκ ἀμφισβητοῦσιν αἱ μὲν ταῦθ' αἱ δ' ἄλλα φάσκουσαι;

{Άλκιβιάδης} Οὐ γάρ.

{Σωκράτης} Εἰκότως ἂν ἄρα τούτων γε καὶ διδάσκαλοι εἶεν ἀγαθοί.

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν εἰ μὲν βουλοίμεθα ποιῆσαι τινα περὶ αὐτῶν εἰδέναι, ὀρθῶς ἂν αὐτὸν πέμπομεν εἰς διδασκαλίαν τούτων τῶν πολλῶν;

{Άλκιβιάδης} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Τί δ' εἰ βουληθεῖμεν εἰδέναι, μὴ μόνον ποῖοι ἄνθρωποί εἰσιν ἢ ποῖοι ἵπποι, ἀλλὰ καὶ τίνες αὐτῶν δρομικοὶ τε καὶ μή, ἄρ' ἔτι οἱ πολλοὶ τοῦτο ἱκανοὶ διδάξαι;

{Άλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Ἰκανὸν δέ σοι τεκμήριον ὅτι οὐκ ἐπίστανται οὐδὲ κρήγυοι διδάσκαλοί εἰσιν τούτων, ἐπειδὴ οὐδὲν ὁμολογοῦσιν ἑαυτοῖς περὶ αὐτῶν;

{Άλκιβιάδης} Ἔμοιγε.

{Σωκράτης} Τί δ' εἰ βουληθεῖμεν εἰδέναι, μὴ μόνον ποῖοι ἄνθρωποί εἰσιν, ἀλλ' ὅποιοι ὑγιεῖνοι ἢ νοσώδεις, ἄρ' ἱκανοὶ ἂν ἡμῖν ἦσαν διδάσκαλοι οἱ πολλοί;

{Άλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} ἼΗν δ' ἂν σοι τεκμήριον ὅτι μοχθηροὶ εἰσι τούτων διδάσκαλοι, εἰ ἐώρας αὐτοὺς διαφορομένους;

{Άλκιβιάδης} Ἔμοιγε. [112.a]

{Σωκράτης} Τί δὲ δῆ; νῦν περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων οἱ πολλοὶ δοκοῦσί σοι ὁμολογεῖν αὐτοὶ ἑαυτοῖς ἢ ἀλλήλοις;

{Άλκιβιάδης} Ἦκιστα νῆ Δί', ὦ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Τί δέ; μάλιστα περὶ αὐτῶν διαφέρεσθαι;

{Άλκιβιάδης} Πολύ γε.

{Σωκράτης} Οὐκ οἶμαι γε πώποτε σε ἰδεῖν οὐδ' ἀκοῦσαι σφόδρα οὕτω διαφορομένους ἀνθρώπους περὶ ὑγιεινῶν καὶ μῆ, ὥστε διὰ ταῦτα μάχεσθαι τε καὶ ἀποκτείνουσαι ἀλλήλους.

{Άλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων ἔγωγ' οἶδ' ὅτι, καὶ εἰ μὴ ἐώρακας, ἀκήκοας γοῦν ἄλλων τε πολλῶν καὶ Ὀμήρου· καὶ Ὀδυσσεΐας γὰρ καὶ Ἰλιάδος ἀκήκοας.

{Άλκιβιάδης} Πάντως δῆπου, ὦ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ταῦτα ποιήματά ἐστι περὶ διαφορᾶς δικαίων τε καὶ ἀδίκων;

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Καὶ αἰ μάχαι γε καὶ οἱ θάνατοι διὰ ταύτην τὴν διαφορὰν τοῖς τε Ἀχαιοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις Τρωσὶν ἐγένοντο, καὶ τοῖς μνηστῆρσι τοῖς τῆς Πηνελόπης καὶ τῷ Ὀδυσσεΐ.

{Άλκιβιάδης} Ἀληθῆ λέγεις.

{Σωκράτης} Οἶμαι δὲ καὶ τοῖς ἐν Τανάγρα Ἀθηναίων τε καὶ Λακεδαιμονίων καὶ Βοιωτῶν ἀποθανοῦσι, καὶ τοῖς ὕστερον ἐν Κορωνεΐα, ἐν οἷς καὶ ὁ σὸς πατήρ Κλεινίας ἐτελεύτησεν, οὐδὲ περὶ ἐνὸς ἄλλου ἢ διαφορὰ ἢ περὶ τοῦ δικαίου καὶ ἀδίκου τοὺς θανάτους καὶ τὰς μάχας πεποίηκεν· ἢ γάρ;

{Άλκιβιάδης} Ἀληθῆ λέγεις.

{Σωκράτης} Τούτους οὖν φῶμεν ἐπίστασθαι περὶ ὧν οὕτως σφόδρα διαφέρονται, ὥστε ἀμφισβητοῦντες ἀλλήλοις τὰ ἔσχατα σφᾶς αὐτοὺς ἐργάζονται;

{Άλκιβιάδης} Οὐ φαίνεται γε.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν εἰς τοὺς τοιοῦτους διδασκάλους ἀναφέρεις οὓς ὁμολογεῖς αὐτὸς μὴ εἰδέναί;

{Άλκιβιάδης} Ἔοικα.

{Σωκράτης} Πῶς οὖν εἰκός σε εἰδέναί τὰ δίκαια καὶ τὰ ἄδικα, περὶ ὧν οὕτω πλανᾷ καὶ οὔτε μαθῶν φαίνῃ παρ' οὐδενὸς οὐτ' αὐτὸς ἐξευρών;

{Άλκιβιάδης} Ἐκ μὲν ὧν σὺ λέγεις οὐκ εἰκός.

{Σωκράτης} Ὅρῳς αὖ τοῦθ' ὥς οὐ καλῶς εἶπες, ὦ Ἀλκιβιάδη;

{Άλκιβιάδης} Τὸ ποῖον;

{Σωκράτης} Ὅτι ἐμὲ φῆς ταῦτα λέγειν.

{Άλκιβιάδης} Τί δέ; οὐ σὺ λέγεις ὡς ἐγὼ οὐδὲν ἐπίσταμαι περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων;

{Σωκράτης} Οὐ μέντοι.

{Άλκιβιάδης} Ἀλλ' ἐγώ;

{Σωκράτης} Ναί.

{Άλκιβιάδης} Πῶς δῆ;

{Σωκράτης} Ὡδε εἶση. ἐάν σε ἔρωμαι τὸ ἐν καὶ τὰ δύο πότερα πλείω ἐστί, φήσεις ὅτι τὰ δύο;

{Άλκιβιάδης} Ἔγωγε.

{Σωκράτης} Πόσῳ;

{Άλκιβιάδης} Ἐνί.

{Σωκράτης} Πότερος οὖν ἡμῶν ὁ λέγων ὅτι τὰ δύο τοῦ ἐνὸς ἐνὶ πλείω;

{Άλκιβιάδης} Ἐγώ.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ἐγὼ μὲν ἡρώτων, σὺ δ' ἀπεκρίνου;

{Άλκιβιάδης} Ναί. [113.a]

{Σωκράτης} Περὶ δὴ τούτων μὴν ἐγὼ φαίνομαι λέγων ὁ ἐρωτῶν, ἢ σὺ ὁ ἀποκρινόμενος;

{Άλκιβιάδης} Ἐγώ.

{Σωκράτης} Τί δ' ἂν ἐγὼ μὲν ἔρωμαι ποῖα γράμματα Σωκράτους, σὺ δ' εἴπῃς, πότερος ὁ λέγων;

{Άλκιβιάδης} Ἐγώ.

{Σωκράτης} Ἴθι δὴ, ἐνὶ λόγῳ εἰπέ· ὅταν ἐρώτησίς τε καὶ ἀπόκρισις γίγνηται, πότερος ὁ λέγων, ὁ ἐρωτῶν ἢ ὁ ἀποκρινόμενος;

{Άλκιβιάδης} Ὁ ἀποκρινόμενος, ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ἄρτι διὰ παντὸς ἐγὼ μὲν ἢ ὁ ἐρωτῶν;

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Σὺ δ' ὁ ἀποκρινόμενος;

{Άλκιβιάδης} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Τί οὖν; τὰ λεχθέντα πότερος ἡμῶν εἴρηκεν;

{Άλκιβιάδης} Φαίνομαι μὲν, ὦ Σώκρατες, ἐκ τῶν ὠμολογημένων ἐγώ.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ἐλέχθη περὶ δικαίων καὶ ἀδίκων ὅτι Άλκιβιάδης ὁ καλὸς ὁ Κλεινίου οὐκ ἐπίσταιτο, οἷοιτο δέ, καὶ μέλλοι εἰς ἐκκλησίαν ἐλθὼν συμβουλεύσειν Ἀθηναίοις περὶ ὧν οὐδὲν οἶδεν; οὐ ταῦτ' ἦν;

{Άλκιβιάδης} Φαίνεται.

{Σωκράτης} Τὸ τοῦ Εὐριπίδου ἄρα συμβαίνει, ὦ Άλκιβιάδη· σοῦ τάδε κινδυνεύεις, οὐκ ἐμοῦ ἀκηκοένα, οὐδ' ἐγὼ εἶμι ὁ ταῦτα λέγων, ἀλλὰ σὺ, ἐμὲ δὲ αἰτιᾷ μάτην. καὶ μέντοι καὶ εὖ λέγεις, μανικὸν γὰρ ἐν νῶ ἔχεις ἐπιχείρημα ἐπιχειρεῖν, ὦ βέλτιστε, διδάσκειν ἅ οὐκ οἶσθα, ἀμελήσας μανθάνειν.

{Άλκιβιάδης} Οἶμαι μὲν, ὦ Σώκρατες, ὀλιγάκις Ἀθηναίους βουλευέσθαι καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας πότερα δικαιοτέρα ἢ ἀδικοτέρα· τὰ μὲν γὰρ τοιαῦτα ἠγοῦνται δῆλα εἶναι, ἐάσαντες οὖν περὶ αὐτῶν σκοποῦσιν ὁπότερα συνοίσει πράξασιν. οὐ γὰρ ταῦτά οἶμαι ἐστὶν τὰ τε δίκαια καὶ τὰ συμφέροντα, ἀλλὰ πολλοῖς δὴ ἐλυσιτέλησεν ἀδικήσασι μεγάλα ἀδικήματα, καὶ ἐτέροις γε οἶμαι δίκαια ἐργασάμενοις οὐ συνήνεγκεν.

{Σωκράτης} Τί οὖν; εἰ ὅτι μάλιστα ἕτερα μὲν τὰ δίκαια τυγχάνει ὄντα, ἕτερα δὲ τὰ συμφέροντα, οὐ τί που αὖ σὺ οἶει ταῦτ' εἰδέναι ἅ συμφέρει τοῖς ἀνθρώποις, καὶ δι' ὅτι;

{Άλκιβιάδης} Τί γὰρ κωλύει, ὦ Σώκρατες; εἰ μὴ με αὖ ἐρήση παρ' ὅτου ἔμαθον ἢ ὅπως αὐτὸς ἠῦρον.

{Σωκράτης} Οἷον τοῦτο ποιεῖς. εἴ τι μὴ ὀρθῶς λέγεις, τυγχάνει δὲ δυνατὸν ὄν ἀποδείξαι δι' οὐπερ καὶ τὸ πρότερον λόγου, οἶει δὴ καινὰ ἄττα δεῖν ἀκούειν ἀποδείξεις τε ἐτέρας, ὡς τῶν προτέρων οἷον σκευαρίων κατατετριμμένων, καὶ οὐκέτ' ἂν σὺ αὐτὰ ἀμπίσχοιο, εἰ μὴ τίς σοι τεκμήριον καθαρὸν καὶ ἄχραντον οἶσει. [114.a] ἐγὼ δὲ χαίρειν ἐάσας τὰς σὰς προδρομὰς τοῦ λόγου οὐδὲν ἤττον ἐρήσομαι πόθεν μαθὼν αὖ τὰ συμφέροντ' ἐπίστασαι, καὶ ὅστις ἐστὶν ὁ διδάσκαλος, καὶ πάντ' ἐκεῖνα τὰ πρότερον ἐρωτῶ μᾶ ἐρωτήσῃ; ἀλλὰ γὰρ δῆλον ὡς εἰς ταῦτὸν ἤξεις καὶ οὐχ ἔξεις ἀποδείξαι οὐθ' ὡς ἐξευρὼν οἶσθα τὰ συμφέροντα οὐθ' ὡς μαθὼν. ἐπειδὴ δὲ τρυφᾷς καὶ οὐκέτ' ἂν ἠδέεως τοῦ αὐτοῦ γεύσαιο λόγου, τοῦτον μὲν ἐὼ χαίρειν, εἴτ' οἶσθα εἴτε μὴ τὰ Ἀθηναίοις

συμφέροντα· πότερον δὲ ταῦτά ἐστι δίκαιά τε καὶ συμφέροντ' ἢ ἕτερα, τί οὐκ ἀπέδειξας; εἰ μὲν βούλει, ἐρωτῶν με ὥσπερ ἐγὼ σέ, εἰ δέ, καὶ αὐτὸς ἐπὶ σεαυτοῦ λόγῳ διεξέλθε.

{Αλκιβιάδης} Ἀλλ' οὐκ οἶδα εἰ οἶός τ' ἂν εἶην, ὃ Σώκρατες, πρὸς σέ διελθεῖν.

{Σωκράτης} Ἀλλ', ὠγαθέ, ἐμὲ ἐκκλησίαν νόμισον καὶ δῆμον· καὶ ἐκεῖ τοί σε δεήσει ἕνα ἕκαστον πείθειν. ἦ γάρ;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν τοῦ αὐτοῦ ἕνα τε οἶόν τε εἶναι κατὰ μόνας πείθειν καὶ συμπόλλους περὶ ὧν ἂν εἰδῆ, ὥσπερ ὁ γραμματιστής ἕνα τέ που πείθει περὶ γραμμάτων καὶ πολλούς;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ἄρ' οὖν οὐ καὶ περὶ ἀριθμοῦ ὁ αὐτὸς ἕνα τε καὶ πολλούς πείσει;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Οὗτος δ' ἔσται ὁ εἰδώς, ὁ ἀριθμητικός;

{Αλκιβιάδης} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν καὶ σὺ ἄπερ καὶ πολλούς οἶός τε πείθειν εἶ, ταῦτα καὶ ἕνα;

{Αλκιβιάδης} Εἰκός γε.

{Σωκράτης} Ἔστι δὲ ταῦτα δῆλον ὅτι ἄ οἶσθα.

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ἄλλο τι οὖν τοσοῦτον μόνον διαφέρει τοῦ ἐν τῷ δήμῳ ῥήτορος ὁ ἐν τῇ τοιᾷδε συνουσίᾳ, ὅτι ὁ μὲν ἀθρόους πείθει τὰ αὐτά, ὁ δὲ καθ' ἕνα;

{Αλκιβιάδης} Κινδυνεύει.

{Σωκράτης} Ἴθι νῦν, ἐπειδὴ τοῦ αὐτοῦ φαίνεται πολλούς τε καὶ ἕνα πείθειν, ἐν ἐμοὶ ἐμμελέτησον καὶ ἐπιχείρησον ἐπιδείξει ὡς τὸ δίκαιον ἐνίστε οὐ συμφέρει.

{Αλκιβιάδης} Ὑβριστής εἶ, ὃ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Νῦν γοῦν ὑφ' ὕβρεως μέλλω σε πείθειν τάναντία οἷς σὺ ἐμὲ οὐκ ἐθέλεις.

{Αλκιβιάδης} Λέγε δή.

{Σωκράτης} Ἀποκρίνου μόνον τὰ ἐρωτώμενα.

{Αλκιβιάδης} Μή, ἀλλὰ σὺ αὐτὸς λέγε.

{Σωκράτης} Τί δ'; οὐχ ὅτι μάλιστα βούλει πεισθῆναι;

{Αλκιβιάδης} Πάντως δήπου.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν εἰ λέγεις ὅτι ταῦθ' οὕτως ἔχει, μάλιστ' ἂν εἶης πεπεισμένος;

{Αλκιβιάδης} Ἔμοιγε δοκεῖ.

{Σωκράτης} Ἀποκρίνου δή· καὶ ἐὰν μὴ αὐτὸς σὺ σεαυτοῦ ἀκούσης ὅτι τὰ δίκαια καὶ συμφέροντά ἐστιν, ἄλλω γε λέγοντι μὴ πιστεύσης.

{Αλκιβιάδης} Οὗτοι, ἀλλ' ἀποκριτέον· καὶ γὰρ οὐδὲν οἶομαι βλαβήσεσθαι. [115.a]

{Σωκράτης} Μαντικός γὰρ εἶ. καὶ μοι λέγε· τῶν δικαίων φῆς ἕνα μὲν συμφέρειν, ἕνα δ' οὐ;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Τί δέ; τὰ μὲν καλὰ αὐτῶν εἶναι, τὰ δ' οὐ;

{Αλκιβιάδης} Πῶς τοῦτο ἐρωτᾷς;

{Σωκράτης} Εἴ τις ἤδη σοι ἔδοξεν αἰσχροῖα μὲν, δίκαια δὲ πράττειν;

{Αλκιβιάδης} Οὐκ ἔμοιγε.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ πάντα τὰ δίκαια καὶ καλὰ;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Τί δ' αὖ τὰ καλὰ; πότερον πάντα ἀγαθὰ, ἢ τὰ μὲν, τὰ δ' οὐ;

{Αλκιβιάδης} Οἶομαι ἐγωγε, ὦ Σώκρατες, ἕνια τῶν καλῶν κακὰ εἶναι.

{Σωκράτης} Ἦ καὶ αἰσχροῦ ἀγαθὰ;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ἄρα λέγεις τὰ τοιάδε, οἷον πολλοὶ ἐν πολέμῳ βοηθήσαντες ἐταίρω ἢ οἰκείῳ τραύματα ἔλαβον καὶ ἀπέθανον, οἱ δ' οὐ βοηθήσαντες, δέον, ὑγιεῖς ἀπῆλθον;

{Αλκιβιάδης} Πάνυ μὲν οὖν.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν τὴν τοιαύτην βοήθειαν καλὴν μὲν λέγεις κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ σώσαι οὖς ἔδει, τοῦτο δ' ἐστὶν ἀνδρεία· ἢ οὐ;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Κακὴν δέ γε κατὰ τοὺς θανάτους τε καὶ ἔλκη· ἢ γάρ;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ἄρ' οὖν οὐκ ἄλλο μὲν ἢ ἀνδρεία, ἄλλο δὲ ὁ θάνατος;

{Αλκιβιάδης} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Οὐκ ἄρα κατὰ ταυτόν γ' ἐστὶ καλὸν καὶ κακὸν τὸ τοῖς φίλοις βοηθεῖν;

{Αλκιβιάδης} Οὐ φαίνεται.

{Σωκράτης} Ὅρα τοίνυν εἰ, ἢ γε καλὸν, καὶ ἀγαθόν, ὥσπερ καὶ ἐνταῦθα. κατὰ τὴν ἀνδρείαν γὰρ ὠμολόγεις καλὸν εἶναι τὴν βοήθειαν· τοῦτ' οὖν αὐτὸ σκόπει, τὴν ἀνδρείαν, ἀγαθὸν ἢ κακόν; ὧδε δὲ σκόπει· σὺ πότερ' ἂν δέξαιό σοι εἶναι, ἀγαθὰ ἢ κακὰ;

{Αλκιβιάδης} Ἀγαθὰ.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν τὰ μέγιστα μάλιστα.

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Καὶ ἥκιστα τῶν τοιούτων δέξαιό ἂν στέρεσθαι;

{Αλκιβιάδης} Πῶς γὰρ οὐ;

{Σωκράτης} Πῶς οὖν λέγεις περὶ ἀνδρείας; ἐπὶ πόσῳ ἂν αὐτοῦ δέξαιό στέρεσθαι;

{Αλκιβιάδης} Οὐδὲ ζῆν ἂν ἐγὼ δεξαίμην δειλὸς ὢν.

{Σωκράτης} Ἔσχατον ἄρα κακῶν εἶναί σοι δοκεῖ ἢ δειλία.

{Αλκιβιάδης} Ἔμοιγε.

{Σωκράτης} Ἐξ ἴσου τῷ τεθνάναι, ὡς ἔοικε.

{Αλκιβιάδης} Φημί.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν θανάτῳ τε καὶ δειλίᾳ ἐναντιώτατον ζωὴ καὶ ἀνδρεία;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Καὶ τὰ μὲν μάλιστ' ἂν εἶναι βούλοιο σοι, τὰ δὲ ἥκιστα;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ἄρ' ὅτι τὰ μὲν ἄριστα ἠγγῆ, τὰ δὲ κάκιστα;

{Αλκιβιάδης} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Ἐν τοῖς ἀρίστοις ἄρα σὺ ἠγγῆ ἀνδρείαν εἶναι κἀν τοῖς κακίστοις θάνατον.

{Αλκιβιάδης} Ἔγωγε.

{Σωκράτης} Τὸ ἄρα βοηθεῖν ἐν πολέμῳ τοῖς φίλοις, ἢ μὲν καλόν, κατ' ἀγαθοῦ πρᾶξιν τὴν τῆς ἀνδρείας, καλὸν αὐτὸ προσεῖπας;

{Αλκιβιάδης} Φαίνομαί γε.

{Σωκράτης} Κατὰ δέ γε κακοῦ πρᾶξιν τὴν τοῦ θανάτου κακόν;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ὧδε δίκαιον προσαγορεύειν ἐκάστην τῶν πράξεων· εἴπερ ἢ κακὸν ἀπεργάζεται

κακὴν καλεῖς, καὶ ἧ ἀγαθὸν ἀγαθὴν κλητέον. [116.a]

{Άλκιβιάδης} Ἔμοιγε δοκεῖ.

{Σωκράτης} Ἄρ' οὖν καὶ ἧ ἀγαθόν, καλόν· ἧ δὲ κακόν, αἰσχρόν;

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Τὴν ἄρ' ἐν τῷ πολέμῳ τοῖς φίλοις βοήθειαν λέγων καλὴν μὲν εἶναι, κακὴν δέ, οὐδὲν διαφερόντως λέγεις ἢ εἰ προσεῖπες αὐτὴν ἀγαθὴν μὲν, κακὴν δέ.

{Άλκιβιάδης} Ἀληθῆ μοι δοκεῖς λέγειν, ὦ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Οὐδὲν ἄρα τῶν καλῶν, καθ' ὅσον καλόν, κακόν, οὐδὲ τῶν αἰσχροῶν, καθ' ὅσον αἰσχρόν, ἀγαθόν.

{Άλκιβιάδης} Οὐ φαίνεται.

{Σωκράτης} Ἔτι τοῖνον καὶ ὧδε σκέψαι. ὅστις καλῶς πράττει, οὐχὶ καὶ εὖ πράττει;

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Οἱ δ' εὖ πράττοντες οὐκ εὐδαίμονες;

{Άλκιβιάδης} Πῶς γὰρ οὐ;

{Σωκράτης} Οὐκοῦν εὐδαίμονες δι' ἀγαθῶν κτῆσιν;

{Άλκιβιάδης} Μάλιστα.

{Σωκράτης} Κτῶνται δὲ ταῦτα τῷ εὖ καὶ καλῶς πράττειν;

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Τὸ εὖ ἄρα πράττειν ἀγαθόν;

{Άλκιβιάδης} Πῶς δ' οὐ;

{Σωκράτης} Οὐκοῦν καλόν ἢ εὐπραγία;

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ταῦτόν ἄρα ἐφάνη ἡμῖν πάλιν αὖ καλόν τε καὶ ἀγαθόν.

{Άλκιβιάδης} Φαίνεται.

{Σωκράτης} Ὅτι ἂν ἄρα εὐρωμεν καλόν, καὶ ἀγαθόν εὐρήσομεν ἕκ γε τούτου τοῦ λόγου.

{Άλκιβιάδης} Ἀνάγκη.

{Σωκράτης} Τί δέ; τὰ ἀγαθὰ συμφέρει ἢ οὐ;

{Άλκιβιάδης} Συμφέρει.

{Σωκράτης} Μνημονεύεις οὖν περὶ τῶν δικαίων πῶς ὠμολογήσαμεν;

{Άλκιβιάδης} Οἴμαι γε τοὺς τὰ δίκαια πράττοντας ἀναγκαῖον εἶναι καλὰ πράττειν.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν καὶ τοὺς τὰ καλὰ ἀγαθὰ;

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Τὰ δὲ ἀγαθὰ συμφέρειν;

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Τὰ δίκαια ἄρα, ὦ Ἀλκιβιάδη, συμφέροντά ἐστιν.

{Άλκιβιάδης} Ἔοικεν.

{Σωκράτης} Τί οὖν; ταῦτα οὐ σὺ ὁ λέγων, ἐγὼ δὲ ὁ ἐρωτῶν;

{Άλκιβιάδης} Φαίνομαι, ὡς ἔοικα.

{Σωκράτης} Εἰ οὖν τις ἀνίσταται συμβουλευσῶν εἴτε Ἀθηναίους εἴτε Πεπαρηθίους, οἰόμενος γινώσκειν τὰ δίκαια καὶ τὰ ἄδικα, φήσει δ' εἶναι τὰ δίκαια κακὰ ἐνίοτε, ἄλλο τι ἢ καταγελώης ἂν αὐτοῦ, ἐπειδὴ περ τυγχάνεις καὶ σὺ λέγων ὅτι ταῦτά ἐστι δίκαιά τε καὶ συμφέροντα;

{Άλκιβιάδης} Ἀλλὰ μὰ τοὺς θεούς, ὦ Σώκρατες, οὐκ οἶδ' ἔγωγε οὐδ' ὅτι λέγω, ἀλλ' ἀτεχνῶς ἔοικα ἀτόπως ἔχοντι· τοτὲ μὲν γάρ μοι ἕτερα δοκεῖ σοῦ ἐρωτῶντος, τοτὲ δ' ἄλλα.

{Σωκράτης} Εἶτα τοῦτο, ὦ φίλε, ἀγνοεῖς τὸ πάθημα τί ἐστίν;

{Αλκιβιάδης} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Οἶει ἂν οὖν, εἴ τις ἐρωτῶη σε δύο ὀφθαλμούς ἢ τρεῖς ἔχεις, καὶ δύο χεῖρας ἢ τέτταρας, ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, τοτὲ μὲν ἕτερα ἂν ἀποκρίνασθαι, τοτὲ δὲ ἄλλα, ἢ αἰεὶ τὰ αὐτά; [117.a]

{Αλκιβιάδης} Δέδοικα μὲν ἔγωγε ἤδη περὶ ἐμαυτοῦ, οἴμαι μέντοι τὰ αὐτά.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ὅτι οἴσθα; τοῦτ' αἴτιον;

{Αλκιβιάδης} Οἴμαι ἔγωγε.

{Σωκράτης} Περί ὧν ἄρα ἄκων τάναντία ἀποκρίνη, δῆλον ὅτι περὶ τούτων οὐκ οἴσθα.

{Αλκιβιάδης} Εἰκός γε.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν καὶ περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων καὶ καλῶν καὶ αἰσχυρῶν καὶ κακῶν καὶ ἀγαθῶν καὶ συμφερόντων καὶ μὴ ἀποκρινόμενος φῆς πλανᾶσθαι; εἶτα οὐ δῆλον ὅτι διὰ τὸ μὴ εἰδέναι περὶ αὐτῶν, διὰ ταῦτα πλανᾷ;

{Αλκιβιάδης} Ἔμοιγε.

{Σωκράτης} Ἄρ' οὖν οὕτω καὶ ἔχει· ἐπειδάν τις τι μὴ εἰδῆ, ἀναγκαῖον περὶ τούτου πλανᾶσθαι τὴν ψυχὴν;

{Αλκιβιάδης} Πῶς γὰρ οὐ;

{Σωκράτης} Τί οὖν; οἴσθα ὄντινα τρόπον ἀναβῆσθαι εἰς τὸν οὐρανόν;

{Αλκιβιάδης} Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.

{Σωκράτης} Ἦ καὶ πλανᾶταί σου ἡ δόξα περὶ ταῦτα;

{Αλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Τὸ δ' αἴτιον οἴσθα ἢ ἐγὼ φράσω;

{Αλκιβιάδης} Φράσον.

{Σωκράτης} Ὅτι, ὦ φίλε, οὐκ οἶει αὐτὸ ἐπίστασθαι οὐκ ἐπιστάμενος.

{Αλκιβιάδης} Πῶς αὖ τοῦτο λέγεις;

{Σωκράτης} Ὅρα καὶ σὺ κοινῆ. ἂ μὴ ἐπίστασαι, γινώσκεις δὲ ὅτι οὐκ ἐπίστασαι, πλανᾷ περὶ τὰ τοιαῦτα; ὥσπερ περὶ ὄψου σκευασίας οἴσθα δήπου ὅτι οὐκ οἴσθα;

{Αλκιβιάδης} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Πότερον οὖν αὐτὸς περὶ ταῦτα δοξάζεις ὅπως χρὴ σκευάζειν καὶ πλανᾷ, ἢ τῷ ἐπισταμένῳ ἐπιτρέπεις;

{Αλκιβιάδης} Οὕτως.

{Σωκράτης} Τί δ' εἰ ἐν νηὶ πλέοις, ἄρα δοξάζοις ἂν πότερον χρὴ τὸν οἶακα εἶσω ἄγειν ἢ ἔξω, καὶ ἄτε οὐκ εἰδὼς πλανᾷ ἂν, ἢ τῷ κυβερνήτῃ ἐπιτρέψας ἂν ἡσυχίαν ἄγοις;

{Αλκιβιάδης} Τῷ κυβερνήτῃ.

{Σωκράτης} Οὐκ ἄρα περὶ ἃ μὴ οἴσθα πλανᾷ, ἄνπερ εἰδῆς ὅτι οὐκ οἴσθα;

{Αλκιβιάδης} Οὐκ ἔοικα.

{Σωκράτης} Ἐννοεῖς οὖν ὅτι καὶ τὰ ἀμαρτήματα ἐν τῇ πράξει διὰ ταύτην τὴν ἀγνοίαν ἐστὶ, τὴν τοῦ μὴ εἰδότα οἴεσθαι εἰδέναι;

{Αλκιβιάδης} Πῶς αὖ λέγεις τοῦτο;

{Σωκράτης} Τότε που ἐπιχειροῦμεν πράττειν, ὅταν οἰώμεθα εἰδέναι ὅτι πράττομεν;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ὅταν δέ γέ πού τινες μὴ οἴωνται εἰδέναι, ἄλλοις παραδιδόασιν;

{Αλκιβιάδης} Πῶς δ' οὐ;

{Σωκράτης} Οὐκοῦν οἱ τοιοῦτοι τῶν μὴ εἰδόντων ἀναμάρτητοι ζῶσι διὰ τὸ ἄλλοις περὶ αὐτῶν

ἐπιτρέπειν;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Τίνες οὖν οἱ ἀμαρτάνοντες; οὐ γάρ που οἱ γε εἰδότες.

{Αλκιβιάδης} Οὐ δῆτα. [118.a]

{Σωκράτης} Ἐπειδὴ δ' οὐθ' οἱ εἰδότες οὐθ' οἱ τῶν μὴ εἰδόντων εἰδότες ὅτι οὐκ ἴσασιν, ἢ ἄλλοι λείπονται ἢ οἱ μὴ εἰδότες, οἰόμενοι δ' εἰδέναί;

{Αλκιβιάδης} Οὐκ, ἀλλ' οὔτοι.

{Σωκράτης} Αὐτὴ ἄρα ἡ ἄγνοια τῶν κακῶν αἰτία καὶ ἡ ἐπονείδιστος ἀμαθία;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ὅταν ἦ περὶ τὰ μέγιστα, τότε κακουργοτάτη καὶ αἰσχίστη;

{Αλκιβιάδης} Πολύ γε.

{Σωκράτης} Τί οὖν; ἔχεις μείζω εἰπεῖν δικαίων τε καὶ καλῶν καὶ ἀγαθῶν καὶ συμφερόντων;

{Αλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν περὶ ταῦτα σὺ φῆς πλανᾶσθαι;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Εἰ δὲ πλανᾷ, ἄρ' οὐ δῆλον ἐκ τῶν ἔμπροσθεν ὅτι οὐ μόνον ἀγνοεῖς τὰ μέγιστα, ἀλλὰ καὶ οὐκ εἰδῶς οἶει αὐτὰ εἰδέναί;

{Αλκιβιάδης} Κινδυνεύω.

{Σωκράτης} Βαβαῖ ἄρα, ὧ Ἀλκιβιάδη, οἷον πάθος πέπονθας· ὁ ἐγὼ ὀνομάζειν μὲν ὀκνῶ, ὅμως δέ, ἐπειδὴ μόνω ἐσμέν, ῥητέον. ἀμαθία γὰρ συνοικεῖς, ὧ βέλτιστε, τῇ ἐσχάτῃ, ὡς ὁ λόγος σου κατηγορεῖ καὶ σὺ σαυτοῦ· διὸ καὶ ἄττεις ἄρα πρὸς τὰ πολιτικὰ πρὶν παιδευθῆναι. πέπονθας δὲ τοῦτο οὐ σὺ μόνος, ἀλλὰ καὶ οἱ πολλοὶ τῶν πραττόντων τὰ τῆσδε τῆς πόλεως, πλὴν ὀλίγων γε καὶ ἴσως τοῦ σοῦ ἐπιτρόπου Περικλέους.

{Αλκιβιάδης} Λέγεται γέ τοι, ὧ Σώκρατες, οὐκ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου σοφὸς γεγονέναι, ἀλλὰ πολλοῖς καὶ σοφοῖς συγγεγονέναι, καὶ Πυθοκλείδῃ καὶ Ἀναξαγόρῃ· καὶ νῦν ἔτι τηλικούτος ὢν Δάμωνι σύνεστιν αὐτοῦ τούτου ἔνεκα.

{Σωκράτης} Τί οὖν; ἤδη τιν' εἶδες σοφὸν ὀτιοῦν ἀδυνατοῦντα ποιῆσαι ἄλλον σοφὸν ἄπερ αὐτός; ὡσπερ ὅς σε ἐδίδαξεν γράμματα, αὐτός τ' ἦν σοφὸς καὶ σὲ ἐποίησε τῶν τε ἄλλων ὄντιν' ἐβούλετο· ἢ γάρ;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν καὶ σὺ ὁ παρ' ἐκείνου μαθὼν ἄλλον οἷός τε ἔση;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Καὶ ὁ κιθαριστὴς δὲ καὶ ὁ παιδοτρίβης ὡσαύτως;

{Αλκιβιάδης} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Καλὸν γὰρ δήπου τεκμήριον τοῦτο τῶν ἐπισταμένων ὀτιοῦν ὅτι ἐπίστανται, ἐπειδὴν καὶ ἄλλον οἷοί τ' ὧσιν ἀποδειξαι ἐπιστάμενον.

{Αλκιβιάδης} Ἔμοιγε δοκεῖ.

{Σωκράτης} Τί οὖν; ἔχεις εἰπεῖν Περικλῆς τίνα ἐποίησεν σοφόν, ἀπὸ τῶν ὑέων ἀρξάμενος;

{Αλκιβιάδης} Τί δ' εἰ τῷ Περικλέους ὑεῖ ἠλιθίω ἐγενέσθην, ὧ Σώκρατες;

{Σωκράτης} Ἀλλὰ Κλεινίαν τὸν σὸν ἀδελφόν.

{Αλκιβιάδης} Τί δ' ἂν αὐτὸν Κλεινίαν λέγοις, μαινόμενον ἄνθρωπον;

{Σωκράτης} Ἐπειδὴ τοίνυν Κλεινίας μὲν μαινεται, τῷ δὲ Περικλέους ὑεῖ ἠλιθίω ἐγενέσθην, σοὶ τίνα αἰτίαν ἀναθῶμεν, δι' ὅτι σε οὕτως ἔχοντα περιορᾷ;

{Αλκιβιάδης} Ἐγὼ οἶμαι αἴτιος οὐ προσέχων τὸν νοῦν. [119.a]

{Σωκράτης} Ἀλλὰ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ἢ τῶν ξένων δοῦλον ἢ ἐλεύθερον εἶπε ὅστις αἰτίαν ἔχει διὰ τὴν Περικλέους συνουσίαν σοφώτερος γεγονέναι, ὥσπερ ἐγὼ ἔχω σοι εἶπεῖν διὰ τὴν Ζήνωνος Πυθόδωρον τὸν Ἰσολόχου καὶ Καλλιάν τὸν Καλλιιάδου, ὧν ἑκάτερος Ζήνωνι ἑκατὸν μνᾶς τελέσας σοφός τε καὶ ἐλλόγιμος γέγονεν.

{Αλκιβιάδης} Ἀλλὰ μὰ Δί' οὐκ ἔχω.

{Σωκράτης} Εἶεν· τί οὖν διανοῆ περι σαυτοῦ; πότερον ἔαν ὡς νῦν ἔχεις, ἢ ἐπιμέλειάν τινα ποιῆσθαι;

{Αλκιβιάδης} Κοινὴ βουλή, ὦ Σώκρατες. καίτοι ἐννοῶ σου εἰπόντος καὶ συγχωρῶ· δοκοῦσι γάρ μοι οἱ τὰ τῆς πόλεως πράττοντες ἐκτὸς ὀλίγων ἀπαίδευτοι εἶναι.

{Σωκράτης} Εἶτα τί δὴ τοῦτο;

{Αλκιβιάδης} Εἰ μὲν που ἦσαν πεπαιδευμένοι, ἔδει ἂν τὸν ἐπιχειροῦντα αὐτοῖς ἀνταγωνίζεσθαι μαθόντα καὶ ἀσκήσαντα ἵεναι ὡς ἐπ' ἀθλητάς· νῦν δ' ἐπειδὴ καὶ οὗτοι ἰδιωτικῶς ἔχοντες ἐληλύθασιν ἐπὶ τὰ τῆς πόλεως, τί δεῖ ἀσκεῖν καὶ μανθάνοντα πράγματα ἔχειν; ἐγὼ γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι τούτων τῆ γε φύσει πάνυ πολὺ περιέσομαι.

{Σωκράτης} Βαβαῖ, οἶον, ὦ ἄριστε, τοῦτ' εἴρηκας· ὡς ἀνάξιον τῆς ιδέας καὶ τῶν ἄλλων τῶν σοι ὑπαρχόντων.

{Αλκιβιάδης} Τί μάλιστα καὶ πρὸς τί τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες;

{Σωκράτης} Ἀγανακτῶ ὑπὲρ τε σοῦ καὶ τοῦ ἑμαυτοῦ ἔρωτος.

{Αλκιβιάδης} Τί δὴ;

{Σωκράτης} Εἰ ἠξίωσας τὸν ἀγῶνά σοι εἶναι πρὸς τοὺς ἐνθάδε ἀνθρώπους.

{Αλκιβιάδης} Ἀλλὰ πρὸς τίνας μὴν;

{Σωκράτης} Ἄξιον τοῦτό γε καὶ ἐρέσθαι ἄνδρα οἰόμενον μεγαλόφρονα εἶναι.

{Αλκιβιάδης} Πῶς λέγεις; οὐ πρὸς τούτους μοι ὁ ἀγών;

{Σωκράτης} Ἀλλὰ κἂν εἰ τριήρη διεννοῦ κυβερνᾶν μέλλουσιν ναυμαχεῖν, ἤρκει ἂν σοι τῶν συνναυτῶν βελτίστῳ εἶναι τὰ κυβερνητικά, ἢ ταῦτα μὲν ᾧου ἂν δεῖν ὑπάρχειν, ἀπέβλεπες δ' ἂν εἰς τοὺς ὡς ἀληθῶς ἀνταγωνιστάς, ἀλλ' οὐχ ὡς νῦν εἰς τοὺς συναγωνιστάς; ὧν δήπου περιγενέσθαι σε δεῖ τοσοῦτον ὥστε μὴ ἀξιοῦν ἀνταγωνίζεσθαι, ἀλλὰ καταφρονηθέντας συναγωνίζεσθαί σοι πρὸς τοὺς πολεμίους, εἰ δὴ τῷ ὄντι γε καλόν τι ἔργον ἀποδείξασθαι διανοῆ καὶ ἄξιον σαυτοῦ τε καὶ τῆς πόλεως.

{Αλκιβιάδης} Ἀλλὰ μὲν δὴ διανοοῦμαι γε.

{Σωκράτης} Πάνυ σοι ἄρα ἄξιον ἀγαπᾶν εἰ τῶν στρατιωτῶν βελτίων εἶ, ἀλλ' οὐ πρὸς τοὺς τῶν ἀντιπάλων ἡγεμόνας ἀποβλέπειν εἶ ποτε ἐκείνων βελτίων γέγονας, σκοποῦντα καὶ ἀσκοῦντα πρὸς ἐκείνους. [120.a]

{Αλκιβιάδης} Λέγεις δὲ τίνας τούτους, ὦ Σώκρατες;

{Σωκράτης} Οὐκ οἶσθα ἡμῶν τὴν πόλιν Λακεδαιμονίους τε καὶ τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ πολεμοῦσαν ἐκάστοτε;

{Αλκιβιάδης} Ἀληθῆ λέγεις.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν εἴπερ ἐν νῷ ἔχεις ἡγεμῶν εἶναι τῆσδε τῆς πόλεως, πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίων βασιλέας καὶ τοὺς Περσῶν τὸν ἀγῶνα ἡγούμενός σοι εἶναι ὀρθῶς ἂν ἡγοῖο;

{Αλκιβιάδης} Κινδυνεύεις ἀληθῆ λέγειν.

{Σωκράτης} Οὐκ, ὦγαθέ, ἀλλὰ πρὸς Μειδίαν σε δεῖ τὸν ὀρτυγοκόπον ἀποβλέπειν καὶ ἄλλους τοιούτους – οἱ τὰ τῆς πόλεως πράττειν ἐπιχειροῦσιν, ἔτι τὴν ἀνδραποδώδη, φαῖεν ἂν αἱ γυναῖκες,

τρίχα ἔχοντες ἐν τῇ ψυχῇ ὑπ' ἀμουσίας καὶ οὐπω ἀποβεβληκότες, ἔτι δὲ βαρβαρίζοντες ἐλληλύθασι κολακεύσοντες τὴν πόλιν ἀλλ' οὐκ ἄρξοντες – πρὸς τούτους σε δεῖ, οὐσπερ λέγω, βλέποντα σαυτοῦ δὴ ἀμελεῖν, καὶ μήτε μανθάνειν ὅσα μαθήσεως ἔχεται, μέλλοντα τοσοῦτον ἀγῶνα ἀγωνίζεσθαι, μήτε ἀσκεῖν ὅσα δεῖται ἀσκήσεως, καὶ πᾶσαν παρασκευὴν παρεσκευασμένον οὕτως ἰέναι ἐπὶ τὰ τῆς πόλεως.

{Αλκιβιάδης} Ἀλλ', ὦ Σώκρατες, δοκεῖς μὲν μοι ἀληθῆ λέγειν, οἶμαι μέντοι τούς τε Λακεδαιμονίων στρατηγούς καὶ τὸν Περσῶν βασιλέα οὐδὲν διαφέρειν τῶν ἄλλων.

{Σωκράτης} Ἀλλ', ὦ ἄριστε, τὴν οἴησιν ταύτην σκόπει οἷαν ἔχεις.

{Αλκιβιάδης} Τοῦ πέρι;

{Σωκράτης} Πρῶτον μὲν ποτέρως ἂν οἶει σαυτοῦ μᾶλλον ἐπιμεληθῆναι, φοβούμενός τε καὶ οἰόμενος δεινούς αὐτούς εἶναι, ἢ μή;

{Αλκιβιάδης} Δῆλον ὅτι εἰ δεινούς οἰοίμην.

{Σωκράτης} Μῶν οὖν οἶει τι βλαβήσεσθαι ἐπιμεληθεὶς σαυτοῦ;

{Αλκιβιάδης} Οὐδαμῶς, ἀλλὰ καὶ μεγάλα ὀνήσεσθαι.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ἐν μὲν τούτῳ τοσοῦτον κακὸν ἔχει ἢ οἴησις αὕτη.

{Αλκιβιάδης} Ἀληθῆ λέγεις.

{Σωκράτης} Τὸ δεύτερον τοίνυν, ὅτι καὶ ψευδῆς ἐστίν, ἐκ τῶν εἰκότων σκέψαι.

{Αλκιβιάδης} Πῶς δὴ;

{Σωκράτης} Πότερον εἰκὸς ἀμείνους γίνεσθαι φύσεις ἐν γενναίοις γένεσιν ἢ μή;

{Αλκιβιάδης} Δῆλον ὅτι ἐν τοῖς γενναίοις.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν τοὺς εὖ φύντας, ἐὰν καὶ εὖ τραφῶσιν, οὕτω τελέους γίνεσθαι πρὸς ἀρετὴν;

{Αλκιβιάδης} Ἀνάγκη.

{Σωκράτης} Σκεψώμεθα δὴ, τοῖς ἐκείνων τὰ ἡμέτερα ἀντιτιθέντες, πρῶτον μὲν εἰ δοκοῦσι φαυλοτέρων γενῶν εἶναι οἱ Λακεδαιμονίων καὶ Περσῶν βασιλῆς. ἢ οὐκ ἴσμεν ὡς οἱ μὲν Ἡρακλέους, οἱ δὲ Ἀχαιμένους ἔκγονοι, τὸ δ' Ἡρακλέους τε γένος καὶ τὸ Ἀχαιμένους εἰς Περσέα τὸν Διὸς ἀναφέρεται; [121.a]

{Αλκιβιάδης} Καὶ γὰρ τὸ ἡμέτερον, ὦ Σώκρατες, εἰς Εὐρυσάκη, τὸ δ' Εὐρυσάκους εἰς Δία.

{Σωκράτης} Καὶ γὰρ τὸ ἡμέτερον, ὦ γενναῖε Ἀλκιβιάδη, εἰς Δαίδαλον, ὁ δὲ Δαίδαλος εἰς Ἥφαιστον τὸν Διὸς. ἀλλὰ τὰ μὲν τούτων ἀπ' αὐτῶν ἀρξάμενα βασιλῆς εἰσὶν ἐκ βασιλέων μέχρι Διός, οἱ μὲν Ἄργους τε καὶ Λακεδαιμόνος, οἱ δὲ τῆς Περσίδος τὸ αἶμα, πολλάκις δὲ καὶ τῆς Ἀσίας, ὡσπερ καὶ νῦν ἡμεῖς δὲ αὐτοὶ τε ἰδιῶται καὶ οἱ πατέρες, εἰ δὲ καὶ τοὺς προγόνους σε δέοι καὶ τὴν πατρίδα Εὐρυσάκους ἐπιδειξάμεθα Σαλαμῖνα ἢ τὴν Αἰακοῦ τοῦ ἔτι προτέρου Αἰγιναν Ἀρτοξέρξη τῷ Ξέρξου, πόσον ἂν οἶει γέλωτα ὀφλεῖν; ἀλλ' ὄρα μὴ τοῦ τε γένους ὄγκω ἐλαττώμεθα τῶν ἀνδρῶν καὶ τῆ ἄλλῃ τροφῇ. ἢ οὐκ ἦσθησαι τοῖς τε Λακεδαιμονίων βασιλεῦσιν ὡς μεγάλα τὰ ὑπάρχοντα, ὧν αἱ γυναῖκες δημοσίᾳ φυλάττονται ὑπὸ τῶν ἐφόρων, ὅπως εἰς δύναμιν μὴ λάθῃ ἐξ ἄλλου γενόμενος ὁ βασιλεὺς ἢ ἐξ Ἡρακλειδῶν; ὁ δὲ Περσῶν τοσοῦτον ὑπερβάλλει, ὥστ' οὐδεὶς ὑποψίαν ἔχει ὡς ἐξ ἄλλου ἂν βασιλεὺς γένοιτο ἢ ἐξ αὐτοῦ· διὸ οὐ φρουρεῖται ἢ βασιλέως γυνὴ ἀλλ' ἢ ὑπὸ φόβου. ἐπειδὴν δὲ γένηται ὁ παῖς ὁ πρεσβύτατος, οὐτὲρ ἢ ἀρχή, πρῶτον μὲν ἐορτάζουσι πάντες οἱ ἐν τῇ βασιλείᾳ, ὧν ἂν ἀρχῇ, εἶτα εἰς τὸν ἄλλον χρόνον ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ βασιλέως γενέθλια πᾶσα θύει καὶ ἐορτάζει ἢ Ἀσία· ἡμῶν δὲ γενομένων, τὸ τοῦ κωμωδοποιῦ, οὐδ' οἱ γείτονες σφόδρα τι αἰσθάνονται, ὦ Ἀλκιβιάδη. μετὰ τοῦτο τρέφεται ὁ παῖς, οὐχ ὑπὸ γυναικὸς τροφοῦ ὀλίγου ἀξίας, ἀλλ' ὑπ' εὐνούχων οἱ ἂν δοκῶσιν τῶν περὶ βασιλέα ἄριστοι εἶναι· οἷς τὰ τε ἄλλα προστέτακται ἐπιμέλεσθαι τοῦ γενομένου, καὶ ὅπως ὅτι κάλλιστος ἔσται μηχανᾶσθαι, ἀναπλάττοντας τὰ μέλη τοῦ

παιδὸς καὶ κατορθοῦντας· καὶ ταῦτα δρῶντες ἐν μεγάλῃ τιμῇ εἰσιν. ἐπειδὴν δὲ ἐπτέεις γένωνται οἱ παῖδες, ἐπὶ τοὺς ἵππους καὶ ἐπὶ τοὺς τούτων διδασκάλους φοιτῶσιν, καὶ ἐπὶ τὰς θήρας ἄρχονται ἰέναι. δις ἑπτὰ δὲ γενόμενον ἑτῶν τὸν παῖδα παραλαμβάνουσιν οὓς ἐκεῖνοι βασιλείους παιδαγωγοὺς ὀνομάζουσιν· εἰσὶ δὲ ἐξελεγμένοι Περσῶν οἱ ἄριστοι δόξαντες ἐν ἡλικίᾳ τέτταρες, ὃ τε σοφώτατος καὶ ὁ δικαιοτάτος καὶ ὁ σωφρονέστατος καὶ ὁ ἀνδρειότατος. [122.a] ὧν ὁ μὲν μαγείαν τε διδάσκει τὴν Ζωροάστρου τοῦ Ὠρομάζου – ἔστι δὲ τοῦτο θεῶν θεραπεία – διδάσκει δὲ καὶ τὰ βασιλικά, ὁ δὲ δικαιοτάτος ἀληθεύειν διὰ παντὸς τοῦ βίου, ὁ δὲ σωφρονέστατος μηδ' ὑπὸ μιᾶς ἄρχεσθαι τῶν ἡδονῶν, ἵνα ἐλεύθερος εἶναι ἐθίζηται καὶ ὄντως βασιλεύς, ἄρχων πρῶτον τῶν ἐν αὐτῷ ἀλλὰ μὴ δουλεύων, ὁ δὲ ἀνδρειότατος ἄφοβον καὶ ἀδεᾶ παρασκευάζων, ὡς ὅταν δείσῃ δοῦλον ὄντα· σοὶ δ', ὦ Ἀλκιβιάδη, Περικλῆς ἐπέστησε παιδαγωγὸν τῶν οἰκετῶν τὸν ἀχρειότατον ὑπὸ γήρως, Ζώπυρον τὸν Θοῤῃκα. διηλθον δὲ καὶ τὴν ἄλλην ἂν σοι τῶν ἀνταγωνιστῶν τροφήν τε καὶ παιδείαν, εἰ μὴ πολὺ ἔργον ἦν καὶ ἅμα ταῦθ' ἱκανὰ δηλῶσαι καὶ τᾶλλα ὅσα τούτοις ἀκόλουθα· τῆς δὲ σῆς γενέσεως, ὦ Ἀλκιβιάδη, καὶ τροφῆς καὶ παιδείας, ἣ ἄλλου ὅτουοῦν Ἀθηναίων, ὡς ἔπος εἰπεῖν οὐδενὶ μέλει, εἰ μὴ εἴ τις ἐραστής σου τυγχάνει ὧν. εἰ δ' αὖ ἐθέλεις εἰς πλοῦτους ἀποβλέψαι καὶ τρυφᾶς καὶ ἐσθῆτας ἱματίων θ' ἔλξεις καὶ μύρων ἀλοιφᾶς καὶ θεραπόντων πλήθους ἀκολουθίας τὴν τε ἄλλην ἀβρότητα τὴν Περσῶν, αἰσχυνθείης ἂν ἐπὶ σεαυτῷ, αἰσθόμενος ὅσον αὐτῶν ἐλλείπεις. εἰ δ' αὖ ἐθέλησεις εἰς σωφροσύνην τε καὶ κοσμιότητα ἀποβλέψαι καὶ εὐχέρειαν καὶ εὐκολίαν καὶ μεγαλοφροσύνην καὶ εὐταξίαν καὶ ἀνδρείαν καὶ καρτερίαν καὶ φιλοπονίαν καὶ φιλονικίαν καὶ φιλοτιμίας τὰς Λακεδαιμονίων, παῖδ' ἂν ἡγήσαιο σαυτὸν πᾶσι τοῖς τοιούτοις. εἰ δ' αὖ τι καὶ πλούτῳ προσέχεις καὶ κατὰ τοῦτο οἶετι εἶναι, μηδὲ τοῦθ' ἡμῖν ἄρρητον ἔστω, ἐάν πως αἴσθη οὗ εἶ. τοῦτο μὲν γὰρ εἰ ἐθέλεις εἰς τοὺς Λακεδαιμονίων πλοῦτους ἰδεῖν, γνώσῃ ὅτι πολὺ τάνθάδε τῶν ἐκεῖ ἐλλείπει· γῆν μὲν γὰρ ὅσην ἔχουσιν τῆς θ' ἑαυτῶν καὶ Μεσσήνης, οὐδ' ἂν εἰς ἀμφισβητήσῃε τῶν τῆδε πλήθει οὐδ' ἀρετῇ, οὐδ' αὖ ἀνδραπόδων κτήσει τῶν τε ἄλλων καὶ τῶν εἰλωτικῶν, οὐδὲ μὴν ἵππων γε, οὐδ' ὅσα ἄλλα βοσκήματα κατὰ Μεσσήνην νέμεται. ἀλλὰ ταῦτα μὲν πάντα ἐὼ χαίρειν, χρυσίον δὲ καὶ ἀργύριον οὐκ ἔστιν ἐν πᾶσιν Ἑλλήσιν ὅσον ἐν Λακεδαίμονι ἰδίᾳ· πολλὰς γὰρ ἤδη γενεὰς εἰσέρχεται μὲν αὐτόσε ἐξ ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων, πολλάκις δὲ καὶ ἐκ τῶν βαρβάρων, ἐξέρχεται δὲ οὐδαμῶσε, [123.a] ἀλλ' ἀτεχνῶς κατὰ τὸν Αἰσώπου μῦθον ὃν ἡ ἀλώπηξ πρὸς τὸν λέοντα εἶπεν, καὶ τοῦ εἰς Λακεδαίμονα νομίσματος εἰσιόντος μὲν τὰ ἴχνη τὰ ἐκεῖσε τετραμμένα δηλα, ἐξιόντος δὲ οὐδαμῆ ἂν τις ἴδοι. ὥστε εὖ χρὴ εἰδέναι ὅτι καὶ χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ οἱ ἐκεῖ πλουσιώτατοί εἰσιν τῶν Ἑλλήνων, καὶ αὐτῶν ἐκείνων ὁ βασιλεύς· ἔκ τε γὰρ τῶν τοιούτων μέγιστα λήψεις καὶ πλεῖσταί εἰσι τοῖς βασιλεῦσιν, ἔτι δὲ καὶ ὁ βασιλικὸς φόρος οὐκ ὀλίγος γίνεταί, ὃν τελοῦσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς βασιλεῦσιν. καὶ τὰ μὲν Λακεδαιμονίων ὡς πρὸς Ἑλληνικοὺς μὲν πλοῦτους μεγάλα, ὡς δὲ πρὸς τοὺς Περσικοὺς καὶ τοῦ ἐκείνων βασιλέως οὐδέν. ἐπεὶ ποτ' ἐγὼ ἤκουσα ἀνδρὸς ἀξιοπίστου τῶν ἀναβεβηκότων παρὰ βασιλέα, ὃς ἔφη παρελθεῖν χώραν πάνυ πολλὴν καὶ ἀγαθὴν, ἐγγὺς ἡμερησίαν ὁδόν, ἣν καλεῖν τοὺς ἐπιχωρίους ζώνην τῆς βασιλέως γυναικός· εἶναι δὲ καὶ ἄλλην ἣν αὖ καλεῖσθαι καλύπτραν, καὶ ἄλλους πολλοὺς τόπους καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς εἰς τὸν κόσμον ἐξηρημένους τὸν τῆς γυναικός, καὶ ὀνόματα ἔχειν ἐκάστους τῶν τόπων ἀπὸ ἐκάστου τῶν κόσμων. ὥστ' οἶμαι ἐγώ, εἴ τις εἴποι τῇ βασιλέως μητρί, Ξέρξου δὲ γυναικί, Ἀμήστριδι, ὅτι ἐν νῷ ἔχει σοῦ τῷ υἱεὶ ἀντιπάττεσθαι ὁ Δεινομάχης υἱός, ἣ ἔστι κόσμος ἴσως ἄξιος μνῶν πεντήκοντα εἰ πάνυ πολλοῦ, τῷ δ' υἱεὶ αὐτῆς γῆς πλέθρα Ἐρχίασιν οὐδὲ τριακόσια, θαυμάσαι ἂν ὅτῳ ποτὲ πιστεύων ἐν νῷ ἔχει οὗτος ὁ Ἀλκιβιάδης τῷ Ἄρτοξέρξῃ διαγωνίζεσθαι, καὶ οἶμαι ἂν αὐτὴν εἰπεῖν ὅτι οὐκ ἔσθ' ὅτῳ ἄλλῳ πιστεύων οὗτος ἀνὴρ ἐπιχειρεῖ πλὴν ἐπιμελείᾳ τε καὶ σοφίᾳ· ταῦτα γὰρ μόνᾳ ἄξια λόγου ἐν Ἑλλήσιν. ἐπεὶ εἴ γε πύθοιτο ὅτι Ἀλκιβιάδης οὗτος νῦν ἐπιχειρεῖ πρῶτον μὲν ἔτη οὐδέπω γεγονῶς σφόδρα εἴκοσιν,

ἔπειτα παντάπασιν ἀπαίδευτος, πρὸς δὲ τούτοις, τοῦ ἔραστοῦ αὐτῷ λέγοντος ὅτι χρὴ πρῶτον μαθόντα καὶ ἐπιμεληθέντα αὐτοῦ καὶ ἀσκήσαντα οὕτως ἰέναι διαγωνιούμενον βασιλεῖ, οὐκ ἐθέλει, ἀλλὰ φησιν ἐξαρκεῖν καὶ ὡς ἔχει, οἴμαι ἂν αὐτὴν θαυμάσαι τε καὶ ἐρέσθαι· «Τί οὖν ποτ' ἔστιν ὅτῳ πιστεύει τὸ μειράκιον;» εἰ οὖν λέγοιμεν ὅτι κάλλει τε καὶ μεγέθει καὶ γένει καὶ πλούτῳ καὶ φύσει τῆς ψυχῆς, ἠγήσασθαι ἂν ἡμᾶς, ὃ Ἀλκιβιάδης, μαίνεσθαι πρὸς τὰ παρὰ σφίσις ἀποβλέψασα πάντα τὰ τοιαῦτα. οἴμαι δὲ κἂν Λαμπιδῶ, [124.a] τὴν Λεωτυχίδου μὲν θυγατέρα, Ἀρχιδάμου δὲ γυναῖκα, Ἄγιδος δὲ μητέρα, οἱ πάντες βασιλῆς γεγόνασιν, θαυμάσαι ἂν καὶ ταύτην εἰς τὰ παρὰ σφίσις ὑπάρχοντα ἀποβλέψασαν, εἰ σὺ ἐν νῶ ἔχεις τῷ ὑεῖ αὐτῆς διαγωνίζεσθαι οὕτω κακῶς ἠγμένοσ, καίτοι οὐκ αἰσχρὸν δοκεῖ εἶναι, εἰ αἱ τῶν πολεμίων γυναῖκες βέλτιον περὶ ἡμῶν διανοοῦνται, οἴους χρὴ ὄντας σφίσις ἐπιχειρεῖν, ἢ ἡμεῖς περὶ ἡμῶν αὐτῶν; ἀλλ', ὃ μακάριε, πειθόμενος ἐμοί τε καὶ τῷ ἐν Δελφοῖς γράμματι, γνῶθι σαυτόν, ὅτι οὗτοι ἡμῖν εἰσὶν ἀντίπαλοι, ἀλλ' οὐχ οὖς σὺ οἶε· ὢν ἄλλω μὲν οὐδ' ἂν ἐνὶ περιγενοίμεθα, εἰ μή περ ἐπιμελεία γε ἂν καὶ τέχνη. ὢν σὺ εἰ ἀπολειφθήσῃ, καὶ τοῦ ὀνομαστός γενέσθαι ἀπολειφθήσῃ ἐν Ἑλληνσί τε καὶ βαρβάροις, οὗ μοι δοκεῖς ἐρᾶν ὡς οὐδεὶς ἄλλος ἄλλου.

{Αλκιβιάδης} Τίνα οὖν χρὴ τὴν ἐπιμέλειαν, ὃ Σώκρατες, ποιῆσθαι; ἔχεις ἐξηγήσασθαι; παντὸς γὰρ μᾶλλον ἔοικας ἀληθῆ εἰρηκότι.

{Σωκράτης} Ναί· ἀλλὰ γὰρ κοινὴ βουλή ᾧτινι τρόπῳ ἂν ὅτι βέλτιστοι γενοίμεθα. ἐγὼ γάρ τοι οὐ περὶ μὲν σοῦ λέγω ὡς χρὴ παιδευθῆναι, περὶ ἐμοῦ δὲ οὐ· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅτῳ σου διαφέρω πλὴν γ' ἐνί.

{Αλκιβιάδης} Τίνι;

{Σωκράτης} Ὁ ἐπίτροπος ὁ ἐμὸς βελτίων ἐστὶ καὶ σοφώτερος ἢ Περικλῆς ὁ σός.

{Αλκιβιάδης} Τίς οὗτος, ὃ Σώκρατες;

{Σωκράτης} Θεός, ὃ Ἀλκιβιάδης, ὅσπερ σοί με οὐκ εἶα πρὸ τῆσδε τῆς ἡμέρας διαλεχθῆναι· ᾧ καὶ πιστεύων λέγω ὅτι ἡ ἐπιφάνεια δι' οὐδενὸς ἄλλου σοι ἔσται ἢ δι' ἐμοῦ.

{Αλκιβιάδης} Παίζεις, ὃ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Ἴσως· λέγω μέντοι ἀληθῆ, ὅτι ἐπιμελείας δεόμεθα, μᾶλλον μὲν πάντες ἄνθρωποι, ἀτὰρ νῶ γε καὶ μάλα σφόδρα.

{Αλκιβιάδης} Ὅτι μὲν ἐγώ, οὐ ψεύδῃ.

{Σωκράτης} Οὐδὲ μὴν ὅτι γε ἐγώ.

{Αλκιβιάδης} Τί οὖν ἂν ποιοῖμεν;

{Σωκράτης} Οὐκ ἀπορρητέον οὐδὲ μαλθακιστέον, ὃ ἑταῖρε.

{Αλκιβιάδης} Οὗτοι δὴ πρέπει γ', ὃ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Οὐ γάρ, ἀλλὰ σκεπτέον κοινῆ. καὶ μοι λέγε· φαιμέν γὰρ δὴ ὡς ἄριστοι βούλεσθαι γενέσθαι. ἢ γάρ;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Τίνα ἀρετήν;

{Αλκιβιάδης} Δῆλον ὅτι ἦνπερ οἱ ἄνδρες οἱ ἀγαθοί.

{Σωκράτης} Οἱ τί ἀγαθοί;

{Αλκιβιάδης} Δῆλον ὅτι οἱ πράττειν τὰ πράγματα.

{Σωκράτης} Ποῖα; ἄρα τὰ ἵππικά;

{Αλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Παρὰ τοὺς ἵππικούς γὰρ ἂν ἦμεν;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ τὰ ναυτικά λέγεις;

{Αλκιβιάδης} Οὐ.

{Σωκράτης} Παρὰ τοὺς ναυτικούς γὰρ ἂν ἦμεν;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ ποῖα; ἃ τίνες πράττουσιν;

{Αλκιβιάδης} Ἄπερ Ἀθηναίων οἱ καλοὶ κάγαθοί. [125.a]

{Σωκράτης} Καλοὺς δὲ κάγαθούς λέγεις τοὺς φρονίμους ἢ τοὺς ἄφρονας;

{Αλκιβιάδης} Τοὺς φρονίμους.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ὁ ἕκαστος φρόνιμος, τοῦτ' ἀγαθός;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ὁ δὲ ἄφρων, πονηρός;

{Αλκιβιάδης} Πῶς γὰρ οὔ;

{Σωκράτης} Ἄρ' οὖν ὁ σκυτοτόμος φρόνιμος εἰς ὑποδημάτων ἐργασίαν;

{Αλκιβιάδης} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Ἀγαθὸς ἄρ' εἰς αὐτά;

{Αλκιβιάδης} Ἀγαθός.

{Σωκράτης} Τί δ'; εἰς ἱματίων ἐργασίαν οὐκ ἄφρων ὁ σκυτοτόμος;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Κακὸς ἄρα εἰς τοῦτο;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ὁ αὐτὸς ἄρα τούτῳ γε τῷ λόγῳ κακός τε καὶ ἀγαθός.

{Αλκιβιάδης} Φαίνεται.

{Σωκράτης} Ἡ οὖν λέγεις τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας εἶναι καὶ κακοὺς;

{Αλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ τίνας ποτὲ τοὺς ἀγαθοὺς λέγεις;

{Αλκιβιάδης} Τοὺς δυναμένους ἔγωγε ἄρχειν ἐν τῇ πόλει.

{Σωκράτης} Οὐ δῆπου ἵππων γε;

{Αλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Ἀλλ' ἀνθρώπων;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ἄρα καμνόντων;

{Αλκιβιάδης} Οὐ.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ πλεόντων;

{Αλκιβιάδης} Οὐ φημι.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ θεριζόντων;

{Αλκιβιάδης} Οὐ.

{Σωκράτης} Ἀλλ' οὐδὲν ποιούντων ἢ τι ποιούντων;

{Αλκιβιάδης} Ποιούντων λέγω.

{Σωκράτης} Τί; πειρῶ καὶ ἐμοὶ δηλῶσαι.

{Αλκιβιάδης} Οὐκοῦν τῶν καὶ συμβαλλόντων ἑαυτοῖς καὶ χρωμένων ἀλλήλοις, ὥσπερ ἡμεῖς ζῶμεν ἐν ταῖς πόλεσιν.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ἀνθρώπων λέγεις ἄρχειν ἀνθρώποις χρωμένων;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ἄρα κελευστῶν χρωμένων ἐρέταις;

{Αλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Κυβερνητικὴ γὰρ αὕτη γε ἀρετή;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ἄλλ' ἀνθρώπων λέγεις ἄρχειν ἀύλητων, ἀνθρώποις ἡγουμένων ῥῥῥῥ καὶ χρωμένων χορευταῖς;

{Αλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Χοροδιδασκαλικὴ γὰρ αὕτη γ' αὖ;

{Αλκιβιάδης} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Ἄλλὰ τί ποτε λέγεις χρωμένων ἀνθρώπων ἀνθρώποις οἷόν τ' εἶναι ἄρχειν;

{Αλκιβιάδης} Κοινωνούντων ἔγωγε λέγω πολιτείας καὶ συμβαλλόντων πρὸς ἀλλήλους, τούτων ἄρχειν τῶν ἐν τῇ πόλει.

{Σωκράτης} Τίς οὖν αὕτη ἡ τέχνη; ὥσπερ ἂν εἶ σε ἐροίμην πάλιν τὰ νυνδῆ, κοινωνούντων ναυτιλίας ἐπίστασθαι ἄρχειν τίς ποιεῖ τέχνη;

{Αλκιβιάδης} Κυβερνητικὴ.

{Σωκράτης} Κοινωνούντων δ' ῥῥῥῥ, ὡς νυνδῆ ἐλέγετο, τίς ἐπιστήμη ποιεῖ ἄρχειν;

{Αλκιβιάδης} Ἦνπερ σὺ ἄρτι ἔλεγες, ἡ χοροδιδασκαλία.

{Σωκράτης} Τί δέ; πολιτείας κοινωνούντων τίνα καλεῖς ἐπιστήμην;

{Αλκιβιάδης} Εὐβουλίαν ἔγωγε, ὦ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Τί δέ; μῶν ἀβουλία δοκεῖ εἶναι ἡ τῶν κυβερνητῶν;

{Αλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Ἄλλ' εὐβουλία; [126.a]

{Αλκιβιάδης} Ἐμοιγε δοκεῖ, εἷς γε τὸ σῶζεσθαι πλέοντας.

{Σωκράτης} Καλῶς λέγεις. τί δέ; ἦν σὺ λέγεις εὐβουλίαν, εἰς τί ἐστίν;

{Αλκιβιάδης} Εἰς τὸ ἄμεινον τὴν πόλιν διοικεῖν καὶ σῶζεσθαι.

{Σωκράτης} Ἄμεινον δὲ διοικεῖται καὶ σῶζεται τίνος παραγινομένου ἢ ἀπογινομένου; ὥσπερ ἂν εἰ σὺ με ἔροιο· «Ἄμεινον διοικεῖται σῶμα καὶ σῶζεται τίνος παραγινομένου ἢ ἀπογινομένου;» εἶπομι' ἂν ὅτι ὑγιείας μὲν παραγινομένης, νόσου δὲ ἀπογινομένης. οὐ καὶ σὺ οἶε οὕτως;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Καὶ εἶ μ' αὖ ἔροιο· «Τίνος δὲ παραγινομένου ἄμεινον ὄμματα;» ὡσαύτως εἶπομι' ἂν ὅτι ὄψεως μὲν παραγινομένης, τυφλότητος δὲ ἀπογινομένης. καὶ ὦτα δὲ κωφότητος μὲν ἀπογινομένης, ἀκοῆς δὲ ἐγγινομένης βελτίω τε γίνεταί καὶ ἄμεινον θεραπεύεται.

{Αλκιβιάδης} Ὅρθῶς.

{Σωκράτης} Τί δὲ δῆ; πόλις τίνος παραγινομένου καὶ ἀπογινομένου βελτίων τε γίνεταί καὶ ἄμεινον θεραπεύεται καὶ διοικεῖται;

{Αλκιβιάδης} Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, ὅταν φιλία μὲν αὐτοῖς γίγνηται πρὸς ἀλλήλους, τὸ μισεῖν δὲ καὶ στασιάζειν ἀπογίγνηται.

{Σωκράτης} Ἄρ' οὖν φιλίαν λέγεις ὁμόνοιαν ἢ διχόνοιαν;

{Αλκιβιάδης} Ὅμόνοιαν.

{Σωκράτης} Διὰ τίν' οὖν τέχνην ὁμοουῶσιν αἱ πόλεις περὶ ἀριθμούς;

{Αλκιβιάδης} Διὰ τὴν ἀριθμητικὴν.

{Σωκράτης} Τί δὲ οἱ ἰδιῶται; οὐ διὰ τὴν αὐτήν;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν καὶ αὐτὸς αὐτῶ ἕκαστος;

{Ἀλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Διὰ τίνα δὲ τέχνην ἕκαστος αὐτὸς αὐτῷ ὁμοιοῖ περὶ σπιθαμῆς καὶ πήχεος ὀπότερον μεῖζον; οὐ διὰ τὴν μετρητικὴν;

{Ἀλκιβιάδης} Τί μήν;

{Σωκράτης} Οὐκοῦν καὶ οἱ ἰδιῶται ἀλλήλοις καὶ αἱ πόλεις;

{Ἀλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Τί δέ; περὶ σταθμοῦ οὐχ ὡσαύτως;

{Ἀλκιβιάδης} Φημί.

{Σωκράτης} Ἦν δὲ δὴ σὺ λέγεις ὁμόνοιαν, τίς ἐστὶ καὶ περὶ τοῦ, καὶ τίς αὐτὴν τέχνη παρασκευάζει; καὶ ἄρα ἤπερ πόλει, αὐτὴ καὶ ἰδιώτη, αὐτῷ τε πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς ἄλλον;

{Ἀλκιβιάδης} Εἰκός γέ τοι.

{Σωκράτης} Τίς οὖν ἔστι; μὴ κάμης ἀποκρινόμενος, ἀλλὰ προθυμοῦ εἶπεῖν.

{Ἀλκιβιάδης} Ἐγὼ μὲν οἶμαι φιλίαν τε λέγειν καὶ ὁμόνοιαν, ἤπερ πατὴρ τε ὑὸν φιλῶν ὁμοιοῖ καὶ μήτηρ, καὶ ἀδελφὸς ἀδελφῷ καὶ γυνὴ ἀνδρὶ.

{Σωκράτης} Οἷε ἂν οὖν, ὦ Ἀλκιβιάδη, ἀνδρα γυναικὶ περὶ ταλασιουργίας δύνασθαι ὁμοιοῖν, τὸν μὴ ἐπιστάμενον τῇ ἐπισταμένῃ;

{Ἀλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Οὐδέ γε δεῖ οὐδέν· γυναικεῖον γὰρ τοῦτό γε μάθημα.

{Ἀλκιβιάδης} Ναί.[127.a]

{Σωκράτης} Τί δέ; γυνὴ ἀνδρὶ περὶ ὀπλιτικῆς δύναται ἂν ὁμοιοῖν μὴ μαθοῦσα;

{Ἀλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Ἀνδρεῖον γὰρ τοῦτό γε ἴσως αὖ φαίης ἂν εἶναι.

{Ἀλκιβιάδης} Ἔγωγε.

{Σωκράτης} Ἔστιν ἄρα τὰ μὲν γυναικεῖα, τὰ δὲ ἀνδρεῖα μαθήματα κατὰ τὸν σὸν λόγον.

{Ἀλκιβιάδης} Πῶς δ' οὐ;

{Σωκράτης} Οὐκ ἄρα ἔν γε τούτοις ἐστὶν ὁμόνοια γυναικὶ πρὸς ἀνδρας.

{Ἀλκιβιάδης} Οὐ.

{Σωκράτης} Οὐδ' ἄρα φιλία, εἴπερ ἡ φιλία ὁμόνοια ἦν.

{Ἀλκιβιάδης} Οὐ φαίνεται.

{Σωκράτης} Ἴη ἄρα αἱ γυναῖκες τὰ αὐτῶν πράττουσιν, οὐ φιλοῦνται ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν.

{Ἀλκιβιάδης} Οὐκ ἔοικεν.

{Σωκράτης} Οὐδ' ἄρα οἱ ἀνδρες ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἢ τὰ αὐτῶν.

{Ἀλκιβιάδης} Οὐ.

{Σωκράτης} Οὐδ' εὖ ἄρα ταύτη οἰκοῦνται αἱ πόλεις, ὅταν τὰ αὐτῶν ἕκαστοι πράττωσιν;

{Ἀλκιβιάδης} Οἶμαι ἔγωγε, ὦ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Πῶς λέγεις, φιλίας μὴ παρουσίας, ἧς ἔφαμεν ἐγγιγνομένης εὖ οἰκεῖσθαι τὰς πόλεις, ἄλλως δ' οὐ;

{Ἀλκιβιάδης} Ἀλλὰ μοι δοκεῖ καὶ κατὰ τοῦτ' αὐτοῖς φιλία ἐγγίγνεσθαι, ὅτι τὰ αὐτῶν ἐκάτεροι πράττουσιν.

{Σωκράτης} Οὐκ ἄρτι γε· νῦν δὲ πῶς αὖ λέγεις; ὁμοιοῖας μὴ ἐγγιγνομένης φιλία ἐγγίγνεται; ἢ οἷόν θ' ὁμόνοιαν ἐγγίγνεσθαι περὶ τούτων ὧν οἱ μὲν ἴσασι περὶ τούτων, οἱ δ' οὐ;

{Ἀλκιβιάδης} Ἀδύνατον.

{Σωκράτης} Δίκαια δὲ πράττουσιν ἢ ἄδικα, ὅταν τὰ αὐτῶν ἕκαστοι πράττωσιν;

{Αλκιβιάδης} Δίκαια· πῶς γὰρ οὐ;

{Σωκράτης} Τὰ δίκαια οὖν πραττόντων ἐν τῇ πόλει τῶν πολιτῶν φιλία οὐκ ἐγγίγνεται πρὸς ἀλλήλους;

{Αλκιβιάδης} Ανάγκη αὐ μοι δοκεῖ εἶναι, ὦ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Τίνα οὖν ποτε λέγεις τὴν φιλίαν ἢ ὁμόνοιαν περὶ ἧς δεῖ ἡμᾶς σοφούς τε εἶναι καὶ εὐβούλους, ἵνα ἀγαθοὶ ἄνδρες ὦμεν; οὐ γὰρ δύναμαι μαθεῖν οὐθ' ἤτις οὐτ' ἐν οἴστισιν· τοτὲ μὲν γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῖς φαίνεται ἐνοῦσα, τοτὲ δ' οὐ, ὡς ἐκ τοῦ σοῦ λόγου.

{Αλκιβιάδης} Ἀλλὰ μὰ τοὺς θεούς, ὦ Σώκρατες, οὐδ' αὐτὸς οἶδ' ὅτι λέγω, κινδυνεύω δὲ καὶ πάλα λεληθέναι ἑμαυτὸν αἴσχιστα ἔχων.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ χρὴ θαρρεῖν. εἰ μὲν γὰρ αὐτὸ ἦσθου πεπονθὼς πεντηκονταετής, χαλεπὸν ἂν ἦν σοι ἐπιμεληθῆναι σαυτοῦ· νῦν δ' ἦν ἔχεις ἡλικίαν, αὕτη ἐστὶν ἐν ἧ δεῖ αὐτὸ αἰσθῆσθαι.

{Αλκιβιάδης} Τί οὖν τὸν αἰσθανόμενον χρὴ ποιεῖν, ὦ Σώκρατες;

{Σωκράτης} Ἀποκρίνεσθαι τὰ ἐρωτώμενα, ὦ Ἀλκιβιάδη· καὶ ἐὰν τοῦτο ποιῆς, ἂν θεὸς θέλη, εἴ τι δεῖ καὶ τῇ ἐμῇ μαντεία πιστεύειν, σύ τε κἀγὼ βέλτιον σχήσομεν.

{Αλκιβιάδης} Ἔσται ταῦτα ἔνεκά γε τοῦ ἐμὲ ἀποκρίνεσθαι.

{Σωκράτης} Φέρε δὴ, τί ἐστὶν τὸ ἑαυτοῦ ἐπιμελεῖσθαι – μὴ πολλάκις λάθωμεν οὐχ ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμενοι, [128.a] οἰόμενοι δέ – καὶ πότ' ἄρα αὐτὸ ποιεῖ ἄνθρωπος; ἄρ' ὅταν τῶν αὐτοῦ ἐπιμελῆται, τότε καὶ αὐτοῦ;

{Αλκιβιάδης} Ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ.

{Σωκράτης} Τί δέ; ποδῶν ἄνθρωπος ποτε ἐπιμελεῖται; ἄρ' ὅταν ἐκείνων ἐπιμελῆται ἃ ἐστὶ τῶν ποδῶν;

{Αλκιβιάδης} Οὐ μανθάνω.

{Σωκράτης} Καλεῖς δέ τι χειρός; οἷον δακτύλιον ἐστὶν ὅτου ἂν ἄλλου τῶν τοῦ ἀνθρώπου φαίης ἢ δακτύλου;

{Αλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν καὶ ποδὸς ὑπόδημα τὸν αὐτὸν τρόπον;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Καὶ ἱμάτια καὶ στρώματα τοῦ ἄλλου σώματος ὁμοίως;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ἄρ' οὖν ὅταν ὑποδημάτων ἐπιμελώμεθα, τότε ποδῶν ἐπιμελούμεθα;

{Αλκιβιάδης} Οὐ πάνυ μανθάνω, ὦ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Τί δέ, ὦ Ἀλκιβιάδη; ὀρθῶς ἐπιμελεῖσθαι καλεῖς τι ὅτου οὖν πράγματος;

{Αλκιβιάδης} Ἐγωγε.

{Σωκράτης} Ἄρ' οὖν ὅταν τίς τι βέλτιον ποιῆ, τότε ὀρθῆν λέγεις ἐπιμέλειαν;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Τίς οὖν τέχνη ὑποδήματα βελτίω ποιεῖ;

{Αλκιβιάδης} Σκυτική.

{Σωκράτης} Σκυτικῇ ἄρα ὑποδημάτων ἐπιμελούμεθα;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ἦ καὶ ποδὸς σκυτικῇ; ἢ ἐκείνη ἢ πόδας βελτίους ποιοῦμεν;

{Αλκιβιάδης} Ἐκείνη.

{Σωκράτης} Βελτίους δὲ πόδας οὐχ ἤπερ καὶ τὸ ἄλλο σῶμα;

{Αλκιβιάδης} Ἐμοιγε δοκεῖ.

{Σωκράτης} Αὕτη δ' οὐ γυμναστική;

{Αλκιβιάδης} Μάλιστα.

{Σωκράτης} Γυμναστικῇ μὲν ἄρα ποδὸς ἐπιμελούμεθα, σκυτικῇ δὲ τῶν τοῦ ποδός;

{Αλκιβιάδης} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Καὶ γυμναστικῇ μὲν χειρῶν, δακτυλιογλυφία δὲ τῶν τῆς χειρός;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Καὶ γυμναστικῇ μὲν σώματος, ὑφαντικῇ δὲ καὶ ταῖς ἄλλαις τῶν τοῦ σώματος;

{Αλκιβιάδης} Παντάπασι μὲν οὖν.

{Σωκράτης} Ἄλλη μὲν ἄρα τέχνη αὐτοῦ ἐκάστου ἐπιμελούμεθα, ἄλλη δὲ τῶν αὐτοῦ.

{Αλκιβιάδης} Φαίνεται.

{Σωκράτης} Οὐκ ἄρα ὅταν τῶν σαυτοῦ ἐπιμελῇ, σαυτοῦ ἐπιμελῇ.

{Αλκιβιάδης} Οὐδαμῶς.

{Σωκράτης} Οὐ γὰρ ἡ αὐτὴ τέχνη, ὡς ἔοικεν, ἢ τις ἂν αὐτοῦ τε ἐπιμελοῖτο καὶ τῶν αὐτοῦ.

{Αλκιβιάδης} Οὐ φαίνεται.

{Σωκράτης} Φέρε δὴ, ποία ποτ' ἂν ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμεληθεῖμεν;

{Αλκιβιάδης} Οὐκ ἔχω λέγειν.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ τοσόνδε γε ὠμολόγηται, ὅτι οὐχ ἢ ἂν τῶν ἡμετέρων καὶ ὅτιοῦν βέλτιον ποιοῖμεν, ἀλλ' ἢ ἡμᾶς αὐτούς;

{Αλκιβιάδης} Ἀληθῆ λέγεις.

{Σωκράτης} Ἡ οὖν ἔγνωμεν ἂν ποτε τίς τέχνη ὑπόδημα βέλτιον ποιεῖ, μὴ εἰδότες ὑπόδημα;

{Αλκιβιάδης} Ἀδύνατον.

{Σωκράτης} Οὐδέ γε τίς τέχνη δακτυλίους βελτίους ποιεῖ, ἀγνοοῦντες δακτύλιον.

{Αλκιβιάδης} Ἀληθῆ.

{Σωκράτης} Τί δέ; τίς τέχνη βελτίω ποιεῖ αὐτόν, ἄρ' ἂν ποτε γνοῖμεν ἀγνοοῦντες τί ποτ' ἐσμὲν αὐτοί; [129.a]

{Αλκιβιάδης} Ἀδύνατον.

{Σωκράτης} Πότερον οὖν δὴ ῥάδιον τυγχάνει τὸ γνῶναι ἑαυτόν, καὶ τίς ἦν φαῦλος ὁ τοῦτο ἀναθεὶς εἰς τὸν ἐν Πυθοῖ νεών, ἢ χαλεπὸν τι καὶ οὐχὶ παντός;

{Αλκιβιάδης} Ἐμοὶ μὲν, ὃ Σώκρατες, πολλάκις μὲν ἔδοξε παντὸς εἶναι, πολλάκις δὲ παγχάλεπον.

{Σωκράτης} Ἀλλ', ὃ Ἀλκιβιάδη, εἴτε ῥάδιον εἴτε μὴ ἐστίν, ὅμως γε ἡμῖν ὧδ' ἔχει· γνόντες μὲν αὐτὸ τάχ' ἂν γνοῖμεν τὴν ἐπιμέλειαν ἡμῶν αὐτῶν, ἀγνοοῦντες δὲ οὐκ ἂν ποτε.

{Αλκιβιάδης} Ἔστι ταῦτα.

{Σωκράτης} Φέρε δὴ, τίν' ἂν τρόπον εὐρεθεῖα αὐτὸ ταυτό; οὕτω μὲν γὰρ ἂν τάχ' εὐροῖμεν τί ποτ' ἐσμὲν αὐτοί, τούτου δ' ἔτι ὄντες ἐν ἀγνοίᾳ ἀδύνατοί που.

{Αλκιβιάδης} Ὅρθως λέγεις.

{Σωκράτης} Ἔχε οὖν πρὸς Διός. τῷ διαλέγῃ σὺ νῦν; ἄλλο τι ἢ ἐμοί;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν καὶ ἐγὼ σοί;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Σωκράτης ἄρ' ἐστὶν ὁ διαλεγόμενος;

{Αλκιβιάδης} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Ἀλκιβιάδης δ' ὁ ἀκούων;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

- {Σωκράτης} Οὐκοῦν λόγῳ διαλέγεται ὁ Σωκράτης;
- {Αλκιβιάδης} Τί μήν;
- {Σωκράτης} Τὸ δὲ διαλέγεσθαι καὶ τὸ λόγῳ χρῆσθαι ταυτόν που καλεῖς.
- {Αλκιβιάδης} Πάνυ γε.
- {Σωκράτης} Ὁ δὲ χρώμενος καὶ ᾧ χρῆται οὐκ ἄλλο;
- {Αλκιβιάδης} Πῶς λέγεις;
- {Σωκράτης} Ὡσπερ σκυτοτόμος τέμνει που τομεῖ καὶ σμίλη καὶ ἄλλοις ὀργάνοις.
- {Αλκιβιάδης} Ναί.
- {Σωκράτης} Οὐκοῦν ἄλλο μὲν ὁ τέμνων καὶ χρώμενος, ἄλλο δὲ οἷς τέμνων χρῆται;
- {Αλκιβιάδης} Πῶς γὰρ οὐ;
- {Σωκράτης} Ἄρ' οὖν οὕτως καὶ οἷς ὁ κιθαριστὴς κιθαρίζει καὶ αὐτὸς ὁ κιθαριστὴς ἄλλο ἂν εἶη;
- {Αλκιβιάδης} Ναί.
- {Σωκράτης} Τοῦτο τοίνυν ἀρτίως ἠρώτων, εἰ ὁ χρώμενος καὶ ᾧ χρῆται ἀεὶ δοκεῖ ἕτερον εἶναι.
- {Αλκιβιάδης} Δοκεῖ.
- {Σωκράτης} Τί οὖν φῶμεν τὸν σκυτοτόμον; τέμνειν ὀργάνοις μόνον ἢ καὶ χερσίν;
- {Αλκιβιάδης} Καὶ χερσίν.
- {Σωκράτης} Χρῆται ἄρα καὶ ταύταις;
- {Αλκιβιάδης} Ναί.
- {Σωκράτης} ἼΗ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς χρώμενος σκυτοτομεῖ;
- {Αλκιβιάδης} Ναί.
- {Σωκράτης} Τὸν δὲ χρώμενον καὶ οἷς χρῆται ἕτερα ὁμολογοῦμεν;
- {Αλκιβιάδης} Ναί.
- {Σωκράτης} Ἐτερον ἄρα σκυτοτόμος καὶ κιθαριστὴς χειρῶν καὶ ὀφθαλμῶν οἷς ἐργάζονται;
- {Αλκιβιάδης} Φαίνεται.
- {Σωκράτης} Οὐκοῦν καὶ παντὶ τῷ σώματι χρῆται ἄνθρωπος;
- {Αλκιβιάδης} Πάνυ γε.
- {Σωκράτης} Ἐτερον δ' ἦν τό τε χρώμενον καὶ ᾧ χρῆται;
- {Αλκιβιάδης} Ναί.
- {Σωκράτης} Ἐτερον ἄρα ἄνθρωπός ἐστι τοῦ σώματος τοῦ ἑαυτοῦ;
- {Αλκιβιάδης} Ἔοικεν.
- {Σωκράτης} Τί ποτ' οὖν ὁ ἄνθρωπος;
- {Αλκιβιάδης} Οὐκ ἔχω λέγειν.
- {Σωκράτης} Ἐχεις μὲν οὖν, ὅτι γε τὸ τῷ σώματι χρώμενον.
- {Αλκιβιάδης} Ναί. [130.a]
- {Σωκράτης} ἼΗ οὖν ἄλλο τι χρῆται αὐτῷ ἢ ψυχὴ;
- {Αλκιβιάδης} Οὐκ ἄλλο.
- {Σωκράτης} Οὐκοῦν ἄρχουσα;
- {Αλκιβιάδης} Ναί.
- {Σωκράτης} Καὶ μὴν τότε γ' οἶμαι οὐδένα ἂν ἄλλως οἰηθῆναι.
- {Αλκιβιάδης} Τὸ ποῖον;
- {Σωκράτης} Μὴ οὐ τριῶν ἔν γέ τι εἶναι τὸν ἄνθρωπον.
- {Αλκιβιάδης} Τίνων;
- {Σωκράτης} Ψυχὴν ἢ σῶμα ἢ συναμφοτέρον, τὸ ὅλον τοῦτο.

{Άλκιβιάδης} Τί μήν;

{Σωκράτης} Ἀλλὰ μὴν αὐτό γε τὸ τοῦ σώματος ἄρχον ὠμολογήσαμεν ἄνθρωπον εἶναι;

{Άλκιβιάδης} Ὁμολογήσαμεν.

{Σωκράτης} Ἄρ' οὖν σῶμα αὐτὸ αὐτοῦ ἄρχει;

{Άλκιβιάδης} Οὐδαμῶς.

{Σωκράτης} Ἄρχεσθαι γὰρ αὐτὸ εἶπομεν.

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Οὐκ ἂν δὴ τοῦτό γε εἶη ὃ ζητοῦμεν.

{Άλκιβιάδης} Οὐκ ἔοικεν.

{Σωκράτης} Ἀλλ' ἄρα τὸ συναμφοτέρον τοῦ σώματος ἄρχει, καὶ ἔστι δὴ τοῦτο ἄνθρωπος;

{Άλκιβιάδης} Ἴσως δῆτα.

{Σωκράτης} Πάντων γε ἥκιστα· μὴ γὰρ συνάρχοντος τοῦ ἐτέρου οὐδεμία που μηχανὴ τὸ συναμφοτέρον ἄρχειν.

{Άλκιβιάδης} Ὅρθῶς.

{Σωκράτης} Ἐπειδὴ δ' οὔτε σῶμα οὔτε τὸ συναμφοτέρον ἐστὶν ἄνθρωπος, λείπεται οἷμαι ἢ μηδὲν αὐτ' εἶναι, ἢ εἴπερ τί ἐστὶ, μηδὲν ἄλλο τὸν ἄνθρωπον συμβαίνειν ἢ ψυχὴν.

{Άλκιβιάδης} Κομιδῆ μὲν οὖν.

{Σωκράτης} Ἔτι οὖν τι σαφέστερον δεῖ ἀποδειχθῆναί σοι ὅτι ἡ ψυχὴ ἐστὶν ἄνθρωπος;

{Άλκιβιάδης} Μὰ Δία, ἀλλ' ἱκανῶς μοι δοκεῖ ἔχειν.

{Σωκράτης} Εἰ δέ γε μὴ ἀκριβῶς ἀλλὰ καὶ μετρίως, ἔξαρκεῖ ἡμῖν· ἀκριβῶς μὲν γὰρ τότε εἰσόμεθα, ὅταν εὐρωμεν ὃ νυνδὴ παρήλθομεν διὰ τὸ πολλῆς εἶναι σκέψεως.

{Άλκιβιάδης} Τί τοῦτο;

{Σωκράτης} Ὁ ἄρτι οὕτω πως ἐρρήθη, ὅτι πρῶτον σκεπτέον εἶη αὐτὸ τὸ αὐτό· νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ αὐτὸ ἕκαστον ἐσκέμεθα ὅτι ἐστὶ. καὶ ἴσως ἔξαρκέσει· οὐ γὰρ που κυριώτερόν γε οὐδὲν ἂν ἡμῶν αὐτῶν φήσαιμεν ἢ τὴν ψυχὴν.

{Άλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν καλῶς ἔχει οὕτω νομίζειν, ἐμὲ καὶ σὲ προσομιλεῖν ἀλλήλοις τοῖς λόγοις χρωμένους τῇ ψυχῇ πρὸς τὴν ψυχὴν;

{Άλκιβιάδης} Πάνυ μὲν οὖν.

{Σωκράτης} Τοῦτ' ἄρα ἦν ὃ καὶ ὀλίγω ἔμπροσθεν εἶπομεν, ὅτι Σωκράτης Ἀλκιβιάδην διαλέγεται λόγῳ χρώμενος, οὐ πρὸς τὸ σὸν πρόσωπον, ὡς ἔοικεν, ἀλλὰ πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην ποιούμενος τοὺς λόγους· τοῦτο δὲ ἐστὶν ἡ ψυχὴ.

{Άλκιβιάδης} Ἔμοιγε δοκεῖ.

{Σωκράτης} Ψυχὴν ἄρα ἡμᾶς κελεύει γνωρίσαι ὁ ἐπιτάττων γινῶναι ἑαυτόν. [131.a]

{Άλκιβιάδης} Ἔοικεν.

{Σωκράτης} Ὅστις ἄρα τῶν τοῦ σώματός τι γινώσκει, τὰ αὐτοῦ ἀλλ' οὐχ αὐτὸν ἔγνωκεν.

{Άλκιβιάδης} Οὕτως.

{Σωκράτης} Οὐδεὶς ἄρα τῶν ἰατρῶν ἑαυτὸν γινώσκει, καθ' ὅσον ἰατρός, οὐδὲ τῶν παιδοτριβῶν, καθ' ὅσον παιδοτριβῆς.

{Άλκιβιάδης} Οὐκ ἔοικεν.

{Σωκράτης} Πολλοῦ ἄρα δέουσιν οἱ γεωργοὶ καὶ οἱ ἄλλοι δημιουργοὶ γινώσκειν ἑαυτούς. οὐδὲ γὰρ τὰ ἑαυτῶν οὗτοί γε, ὡς ἔοικεν, ἀλλ' ἔτι πορρωτέρω τῶν ἑαυτῶν κατὰ γε τὰς τέχνας ἅς ἔχουσιν· τὰ γὰρ τοῦ σώματος γινώσκουσιν, οἷς τοῦτο θεραπεύεται.

{Αλκιβιάδης} Ἀληθῆ λέγεις.

{Σωκράτης} Εἰ ἄρα σωφροσύνη ἐστὶ τὸ ἑαυτὸν γινώσκειν, οὐδεὶς τούτων σώφρων κατὰ τὴν τέχνην.

{Αλκιβιάδης} Οὐ μοι δοκεῖ.

{Σωκράτης} Διὰ ταῦτα δὴ καὶ βάνουσοι αὗται αἱ τέχναι δοκοῦσιν εἶναι καὶ οὐκ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ μαθήματα.

{Αλκιβιάδης} Πάνυ μὲν οὖν.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν πάλιν ὅστις αὖ σῶμα θεραπεύει, τὰ ἑαυτοῦ ἀλλ' οὐχ αὐτὸν θεραπεύει;

{Αλκιβιάδης} Κινδυνεύει.

{Σωκράτης} Ὅστις δέ γε τὰ χρήματα, οὐθ' ἑαυτὸν οὔτε τὰ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἔτι πορρωτέρω τῶν ἑαυτοῦ;

{Αλκιβιάδης} Ἔμοιγε δοκεῖ.

{Σωκράτης} Οὐ τὰ αὐτοῦ ἄρα ἔτι πράττει ὁ χρηματιστής.

{Αλκιβιάδης} Ὅρθως.

{Σωκράτης} Εἰ ἄρα τις γέγονεν ἐραστής τοῦ Ἀλκιβιάδου σώματος, οὐκ Ἀλκιβιάδου ἄρα ἠράσθη ἀλλὰ τινος τῶν Ἀλκιβιάδου.

{Αλκιβιάδης} Ἀληθῆ λέγεις.

{Σωκράτης} Ὅστις δέ σου τῆς ψυχῆς ἐρᾷ;

{Αλκιβιάδης} Ἀνάγκη φαίνεται ἐκ τοῦ λόγου.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ὁ μὲν τοῦ σώματός σου ἐρῶν, ἐπειδὴ λήγει ἀνθοῦν, ἀπιὼν οἴχεται;

{Αλκιβιάδης} Φαίνεται.

{Σωκράτης} Ὁ δέ γε τῆς ψυχῆς ἐρῶν οὐκ ἄπεισιν, ἕως ἂν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἦ;

{Αλκιβιάδης} Εἰκός γε.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ἐγὼ εἶμι ὁ οὐκ ἀπιὼν ἀλλὰ παραμένων λήγοντος τοῦ σώματος, τῶν ἄλλων ἀπεληλυθότων.

{Αλκιβιάδης} Εὖ γε ποιῶν, ὦ Σώκρατες· καὶ μηδὲ ἀπέλθοις.

{Σωκράτης} Προθυμοῦ τοίνυν ὅτι κάλλιστος εἶναι.

{Αλκιβιάδης} Ἀλλὰ προθυμήσομαι.

{Σωκράτης} Ὡς οὕτω γέ σοι ἔχει· οὐτ' ἐγένεθ', ὡς ἔοικεν, Ἀλκιβιάδῃ τῷ Κλεινίου ἐραστής οὐτ' ἔστιν ἀλλ' ἢ εἷς μόνος, καὶ οὗτος ἀγαπητός, Σωκράτης ὁ Σωφρονίσκου καὶ Φαιναρέτης.

{Αλκιβιάδης} Ἀληθῆ.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ἔφησθα σμικρὸν φθῆναί με προσελθόντα σοι, ἐπεὶ πρότερος ἂν μοι προσελθεῖν, βουλόμενος πυθέσθαι δι' ὅτι μόνος οὐκ ἀπέρχομαι;

{Αλκιβιάδης} Ἦν γὰρ οὕτω.

{Σωκράτης} Τοῦτο τοίνυν αἴτιον, ὅτι μόνος ἐραστής ἦν σός, οἱ δ' ἄλλοι τῶν σῶν· τὰ δὲ σὰ λήγει ὥρας, σὺ δ' ἄρχῃ ἀνθεῖν. [132.a] καὶ νῦν γε ἂν μὴ διαφθαρήσῃς ὑπὸ τοῦ Ἀθηναίων δήμου καὶ αἰσχίον γένῃ, οὐ μὴ σε ἀπολίπω. τοῦτο γὰρ δὴ μάλιστα ἐγὼ φοβοῦμαι, μὴ δημεραστής ἡμῖν γενόμενος διαφθαρήσῃ· πολλοὶ γὰρ ἤδη καὶ ἀγαθοὶ αὐτὸ πεπόνθασιν Ἀθηναίων. εὐπρόσωπος γὰρ ὁ τοῦ μεγαλήτορος δήμος Ἐρεχθέως· ἀλλ' ἀποδύντα χρὴ αὐτὸν θεάσασθαι. εὐλαβοῦ οὖν τὴν εὐλάβειαν ἣν ἐγὼ λέγω.

{Αλκιβιάδης} Τίνα;

{Σωκράτης} Γύμνασαι πρῶτον, ὦ μακάριε, καὶ μάθε ἃ δεῖ μαθόντα ἰέναι ἐπὶ τὰ τῆς πόλεως, πρότερον δὲ μή, ἵν' ἀλεξιφάρμακα ἔχων ἴης καὶ μηδὲν πάθῃς δεινόν.

{Αλκιβιάδης} Εὖ μοι δοκεῖς λέγειν, ὦ Σώκρατες· ἀλλὰ πειρῶ ἐξηγεῖσθαι ὄντιν' ἂν τρόπον

ἐπιμεληθεῖμεν ἡμῶν αὐτῶν.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν τοσοῦτον μὲν ἡμῖν εἰς τὸ πρόσθεν πετέρανται – ὃ γὰρ ἐσμέν, ἐπεικῶς ὠμολόγηται – ἐφοβούμεθα δὲ μὴ τούτου σφαλέντες λάθωμεν ἑτέρου τινὸς ἐπιμελόμενοι ἄλλ’ οὐχ ἡμῶν.

{Αλκιβιάδης} Ἔστι ταῦτα.

{Σωκράτης} Καὶ μετὰ τοῦτο δὴ ὅτι ψυχῆς ἐπιμελητέον καὶ εἰς τοῦτο βλεπτέον.

{Αλκιβιάδης} Δῆλον.

{Σωκράτης} Σωμάτων δὲ καὶ χρημάτων τὴν ἐπιμέλειαν ἑτέροις παραδοτέον.

{Αλκιβιάδης} Τί μήν;

{Σωκράτης} Τίν’ οὖν ἂν τρόπον γνοῖμεν αὐτὸ ἐναργέστατα; ἐπειδὴ τοῦτο γνόντες, ὡς ἔοικεν, καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς γνωσόμεθα. ἄρα πρὸς θεῶν εὖ λέγοντος οὗ νυνδὴ ἐμνήσθημεν τοῦ Δελφικοῦ γράμματος οὐ συνίεμεν;

{Αλκιβιάδης} Τὸ ποῖόν τι διανοούμενος λέγεις, ὦ Σώκρατες;

{Σωκράτης} Ἐγὼ σοι φράσω, ὃ γε ὑποπτεύω λέγειν καὶ συμβουλεύειν ἡμῖν τοῦτο τὸ γράμμα. κινδυνεύει γὰρ οὐδὲ πολλαχοῦ εἶναι παράδειγμα αὐτοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὴν ὄψιν μόνον.

{Αλκιβιάδης} Πῶς τοῦτο λέγεις;

{Σωκράτης} Σκόπει καὶ σύ. εἰ ἡμῶν τῷ ὄμματι ὡσπερ ἀνθρώπῳ συμβουλεύον εἶπεν «ιδεῖ σαυτόν,» πῶς ἂν ὑπελάβομεν τί παραινεῖν; ἄρα οὐχὶ εἰς τοῦτο βλέπειν, εἰς ὃ βλέπων ὁ ὀφθαλμὸς ἔμελλεν αὐτὸν ἰδεῖν;

{Αλκιβιάδης} Δῆλον.

{Σωκράτης} Ἐννοῶμεν δὴ εἰς τί βλέποντες τῶν ὄντων ἐκεῖνό τε ὀρῶμεν ἅμα ἂν καὶ ἡμᾶς αὐτούς;

{Αλκιβιάδης} Δῆλον δὴ, ὦ Σώκρατες, ὅτι εἰς κάτοπτρά τε καὶ τὰ τοιαῦτα.

{Σωκράτης} Ὅρθῶς λέγεις. οὐκοῦν καὶ τῷ ὀφθαλμῷ ὃ ὀρῶμεν ἔνεστί τι τῶν τοιούτων;

{Αλκιβιάδης} Πάνυ γε. [133.a]

{Σωκράτης} Ἐννεόηκας οὖν ὅτι τοῦ ἐμβλέποντος εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τὸ πρόσωπον ἐμφαίνεται ἐν τῇ τοῦ καταντικρῦ ὄψει ὡσπερ ἐν κατόπτρῳ, ὃ δὴ καὶ κόρην καλοῦμεν, εἶδωλον ὃν τι τοῦ ἐμβλέποντος;

{Αλκιβιάδης} Ἀληθῆ λέγεις.

{Σωκράτης} Ὅφθαλμὸς ἄρα ὀφθαλμὸν θεώμενος, καὶ ἐμβλέπων εἰς τοῦτο ὅπερ βέλτιστον αὐτοῦ καὶ ὃ ὄρᾳ, οὕτως ἂν αὐτὸν ἴδοι.

{Αλκιβιάδης} Φαίνεται.

{Σωκράτης} Εἰ δέ γ’ εἰς ἄλλο τῶν τοῦ ἀνθρώπου βλέπει ἢ τι τῶν ὄντων, πλὴν εἰς ἐκεῖνο ὃ τοῦτο τυγχάνει ὁμοιον, οὐκ ὄψεται ἑαυτόν.

{Αλκιβιάδης} Ἀληθῆ λέγεις.

{Σωκράτης} Ὅφθαλμὸς ἄρ’ εἰ μέλλει ἰδεῖν αὐτόν, εἰς ὀφθαλμὸν αὐτῷ βλεπτέον, καὶ τοῦ ὄμματος εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον ἐν ᾧ τυγχάνει ἢ ὀφθαλμοῦ ἀρετὴ ἐγγιγνομένη· ἔστι δὲ τοῦτό που ὄψις;

{Αλκιβιάδης} Οὕτως.

{Σωκράτης} Ἄρ’ οὖν, ὦ φίλε Ἀλκιβιάδη, καὶ ψυχὴ εἰ μέλλει γινώσασθαι αὐτήν, εἰς ψυχὴν αὐτῇ βλεπτέον, καὶ μάλιστα εἰς τοῦτον αὐτῆς τὸν τόπον ἐν ᾧ ἐγγίγνεται ἢ ψυχῆς ἀρετὴ, σοφία, καὶ εἰς ἄλλο ὃ τοῦτο τυγχάνει ὁμοιον ὄν;

{Αλκιβιάδης} Ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Ἐχομεν οὖν εἰπεῖν ὅτι ἐστὶ τῆς ψυχῆς θειότερον ἢ τοῦτο, περὶ ὃ τὸ εἰδέναί τε καὶ φρονεῖν ἐστίν;

{Άλκιβιάδης} Οὐκ ἔχομεν.

{Σωκράτης} Τῷ θεῷ ἄρα τοῦτ' ἔοικεν αὐτῆς, καὶ τις εἰς τοῦτο βλέπων καὶ πᾶν τὸ θεῖον γνούς, θεόν τε καὶ φρόνησιν, οὕτω καὶ ἑαυτὸν ἂν γνοιῆ μάλιστα.

{Άλκιβιάδης} Φαίνεται.

{Σωκράτης} Ἄρ' οὖν, ὅθ' ὥσπερ κάτοπτρά ἐστι σαφέστερα τοῦ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ἐνόπτρου καὶ καθαρώτερα καὶ λαμπρότερα, οὕτω καὶ ὁ θεὸς τοῦ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ψυχῇ βελτίστου καθαρώτερόν τε καὶ λαμπρότερον τυγχάνει ὄν;

{Άλκιβιάδης} Ἔοικέ γε, ὦ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Εἰς τὸν θεὸν ἄρα βλέποντες ἐκείνῳ καλλίστῳ ἐνόπτρῳ χρώμεθ' ἂν καὶ τῶν ἀνθρωπίνων εἰς τὴν ψυχῆς ἀρετὴν, καὶ οὕτως ἂν μάλιστα ὀρῶμεν καὶ γινώσκοιμεν ἡμᾶς αὐτούς.

{Άλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Τὸ δὲ γινώσκειν αὐτὸν ὠμολογοῦμεν σωφροσύνην εἶναι;

{Άλκιβιάδης} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Ἄρ' οὖν μὴ γινώσκοντες ἡμᾶς αὐτούς μηδὲ σώφρονες ὄντες δυνάμεθ' ἂν εἰδέναι τὰ ἡμέτερα αὐτῶν κακά τε καὶ ἀγαθά;

{Άλκιβιάδης} Καὶ πῶς ἂν τοῦτο γένοιτο, ὦ Σώκρατες;

{Σωκράτης} Ἀδύνατον γὰρ ἴσως σοι φαίνεται μὴ γινώσκοντα Ἄλκιβιάδην τὰ Ἄλκιβιάδου γινώσκειν ὅτι Ἄλκιβιάδου ἐστίν.

{Άλκιβιάδης} Ἀδύνατον μέντοι νῆ Δία.

{Σωκράτης} Οὐδ' ἄρα τὰ ἡμέτερα ὅτι ἡμέτερα, εἰ μηδ' ἡμᾶς αὐτούς;

{Άλκιβιάδης} Πῶς γάρ;

{Σωκράτης} Εἰ δ' ἄρα μηδὲ τὰ ἡμέτερα, οὐδὲ τὰ τῶν ἡμετέρων;

{Άλκιβιάδης} Οὐ φαίνεται.

{Σωκράτης} Οὐκ ἄρα πάνυ τι ὀρθῶς ὠμολογοῦμεν ὁμολογοῦντες ἄρτι εἶναι τινὰς οἱ ἑαυτοὺς μὲν οὐ γινώσκουσιν, τὰ δ' αὐτῶν, ἄλλους δὲ τὰ τῶν ἑαυτῶν. ἔοικε γὰρ πάντα ταῦτα εἶναι κατιδεῖν ἑνός τε καὶ μιᾶς τέχνης, αὐτόν, τὰ αὐτοῦ, τὰ τῶν ἑαυτοῦ.

{Άλκιβιάδης} Κινδυνεύει.

{Σωκράτης} Ὅστις δὲ τὰ αὐτοῦ ἀγνοεῖ, καὶ τὰ τῶν ἄλλων που ἂν ἀγνοοῖ κατὰ ταῦτά.

{Άλκιβιάδης} Τί μὴν;

{Σωκράτης} Οὐκοῦν εἰ τὰ τῶν ἄλλων, καὶ τὰ τῶν πόλεων ἀγνοήσει.

{Άλκιβιάδης} Ἀνάγκη.

{Σωκράτης} Οὐκ ἄρ' ἂν γένοιτο ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ πολιτικός.

{Άλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Οὐ μὴν οὐδ' οἰκονομικός γε. [134.a]

{Άλκιβιάδης} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Οὐδέ γε εἴσεται ὅτι πράττει.

{Άλκιβιάδης} Οὐ γὰρ οὖν.

{Σωκράτης} Ὁ δὲ μὴ εἰδὼς οὐχ ἁμαρτήσεται;

{Άλκιβιάδης} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Ἐξαμαρτάνων δὲ οὐ κακῶς πράξει ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ;

{Άλκιβιάδης} Πῶς δ' οὐ;

{Σωκράτης} Κακῶς δὲ πράττων οὐκ ἄθλιος;

{Άλκιβιάδης} Σφόδρα γε.

{Σωκράτης} Τί δ' οἷς οὗτος πράττει;

{Ἀλκιβιάδης} Καὶ οὗτοι.

{Σωκράτης} Οὐκ ἄρα οἷόν τε, ἐὰν μὴ τις σώφρων καὶ ἀγαθὸς ᾗ, εὐδαίμονα εἶναι.

{Ἀλκιβιάδης} Οὐχ οἷόν τε.

{Σωκράτης} Οἱ ἄρα κακοὶ τῶν ἀνθρώπων ἄθλιοι.

{Ἀλκιβιάδης} Σφόδρα γε.

{Σωκράτης} Οὐκ ἄρα οὐδ' ὁ πλουτήσας ἀθλιότητος ἀπαλλάττεται, ἀλλ' ὁ σωφρονήσας.

{Ἀλκιβιάδης} Φαίνεται.

{Σωκράτης} Οὐκ ἄρα τειχῶν οὐδὲ τριήρων οὐδὲ νεωρίων δέονται αἱ πόλεις, ὧν Ἀλκιβιάδη, εἰ μέλλουσιν εὐδαιμονήσῃν, οὐδὲ πλήθους οὐδὲ μεγέθους ἄνευ ἀρετῆς.

{Ἀλκιβιάδης} Οὐ μέντοι.

{Σωκράτης} Εἰ δὴ μέλλεις τὰ τῆς πόλεως πράξῃν ὀρθῶς καὶ καλῶς, ἀρετῆς σοι μεταδοτέον τοῖς πολίταις.

{Ἀλκιβιάδης} Πῶς γὰρ οὐ;

{Σωκράτης} Δύναίτο δ' ἂν τις μεταδιδόναι ὃ μὴ ἔχοι;

{Ἀλκιβιάδης} Καὶ πῶς;

{Σωκράτης} Αὐτῷ ἄρα σοὶ πρῶτον κτητέον ἀρετὴν, καὶ ἄλλω ὅς μέλλει μὴ ἰδίᾳ μόνον αὐτοῦ τε καὶ τῶν αὐτοῦ ἄρξῃν καὶ ἐπιμελήσεσθαι, ἀλλὰ πόλεως καὶ τῶν τῆς πόλεως.

{Ἀλκιβιάδης} Ἀληθῆ λέγεις.

{Σωκράτης} Οὐκ ἄρα ἐξουσίαν σοι οὐδ' ἀρχὴν παρασκευαστέον σαυτῷ ποιεῖν ὅτι ἂν βούλη, οὐδὲ τῇ πόλει, ἀλλὰ δικαιοσύνην καὶ σωφροσύνην.

{Ἀλκιβιάδης} Φαίνεται.

{Σωκράτης} Δικαίως μὲν γὰρ πράττοντες καὶ σωφρόνως σύ τε καὶ ἡ πόλις θεοφιλῶς πράξετε.

{Ἀλκιβιάδης} Εἰκός γε.

{Σωκράτης} Καὶ ὅπερ γε ἐν τοῖς πρόσθεν ἐλέγομεν, εἰς τὸ θεῖον καὶ λαμπρὸν ὀρῶντες πράξετε.

{Ἀλκιβιάδης} Φαίνεται.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ μὴν ἐνταῦθά γε βλέποντες ὑμᾶς τε αὐτοὺς καὶ τὰ ὑμέτερα ἀγαθὰ κατόψεσθε καὶ γνώσεσθε.

{Ἀλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ὀρθῶς τε καὶ εὖ πράξετε;

{Ἀλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ μὴν οὕτω γε πράττοντας ὑμᾶς ἐθέλω ἐγγυήσασθαι ἢ μὴν εὐδαιμονήσῃν.

{Ἀλκιβιάδης} Ἀσφαλῆς γὰρ εἶ ἐγγυητής.

{Σωκράτης} Ἀδίκως δέ γε πράττοντες, εἰς τὸ ἄθεον καὶ σκοτεινὸν βλέποντες, ὡς τὰ εἰκότα, ὅμοια τούτοις πράξετε ἀγνοοῦντες ὑμᾶς αὐτούς.

{Ἀλκιβιάδης} Ἔοικεν.

{Σωκράτης} ὦν γὰρ ἂν, ὧ φίλε Ἀλκιβιάδη, ἐξουσία μὲν ᾗ ποιεῖν ὃ βούλεται, νοῦν δὲ μὴ ἔχη, τί τὸ εἶκος συμβαίνειν, ἰδιώτη ἢ καὶ πόλει; οἷον νοσοῦντι ἐξουσίας οὔσης δρᾶν ὃ βούλεται, νοῦν ἰατρικὸν μὴ ἔχοντι, τυραννοῦντι δὲ ὡς μηδὲν ἐπιπλήττοι τις αὐτῷ, τί τὸ συμβησόμενον; ἄρ' οὐχ, ὡς τὸ εἶκος, διαφθαρήναι τὸ σῶμα;

{Ἀλκιβιάδης} Ἀληθῆ λέγεις. [135.a]

{Σωκράτης} Τί δ' ἐν νηί, εἴ τω ἐξουσία εἶη ποιεῖν ὃ δοκεῖ, νοῦ τε καὶ ἀρετῆς κυβερνητικῆς ἐστερημένω, καθορᾶς ἢ ἂν συμβαίη αὐτῷ τε καὶ τοῖς συνναύταις;

{Αλκιβιάδης} Ἔγωγε, ὅτι γε ἀπόλοιτο πάντες ἄν.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ὡσαύτως ἐν πόλει τε καὶ πάσαις ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ἀπολειπομέναις ἀρετῆς ἔπεται τὸ κακῶς πράττειν;

{Αλκιβιάδης} Ἀνάγκη.

{Σωκράτης} Οὐκ ἄρα τυραννίδα χρή, ὃ ἄριστε Ἀλκιβιάδη, παρασκευάζεσθαι οὔθ' αὐτῷ οὔτε τῇ πόλει, εἰ μέλλετε εὐδαιμονεῖν, ἀλλ' ἀρετὴν.

{Αλκιβιάδης} Ἀληθῆ λέγεις.

{Σωκράτης} Πρὶν δέ γε ἀρετὴν ἔχειν, τὸ ἄρχεσθαι ἄμεινον ὑπὸ τοῦ βελτίονος ἢ τὸ ἄρχεῖν ἀνδρὶ, οὐ μόνον παιδί.

{Αλκιβιάδης} Φαίνεται.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν τό γ' ἄμεινον καὶ κάλλιον;

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Τὸ δὲ κάλλιον πρεπωδέστερον;

{Αλκιβιάδης} Πῶς δ' οὔ;

{Σωκράτης} Πρέπει ἄρα τῷ κακῷ δουλεύειν· ἄμεινον γάρ.

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Δουλοπρεπὲς ἄρ' ἢ κακία.

{Αλκιβιάδης} Φαίνεται.

{Σωκράτης} Ἐλευθεροπρεπὲς δὲ ἢ ἀρετή.

{Αλκιβιάδης} Ναί.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν φεύγειν χρή, ὃ ἑταῖρε, τὴν δουλοπρέπειαν;

{Αλκιβιάδης} Μάλιστα γε, ὃ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Αἰσθάνη δὲ νῦν πῶς ἔχεις; ἔλευθεροπρεπῶς ἢ οὔ;

{Αλκιβιάδης} Δοκῶ μοι καὶ μάλα σφόδρα αἰσθάνεσθαι.

{Σωκράτης} Οἷσθ' οὖν πῶς ἀποφεύξῃ τοῦτο τὸ περὶ σὲ νῦν; ἵνα μὴ ὀνομάζωμεν αὐτὸ ἐπὶ καλῷ ἀνδρὶ,

{Αλκιβιάδης} Ἔγωγε.

{Σωκράτης} Πῶς;

{Αλκιβιάδης} Ἐὰν βούλῃ σύ, ὃ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Οὐ καλῶς λέγεις, ὃ Ἀλκιβιάδη.

{Αλκιβιάδης} Ἀλλὰ πῶς χρή λέγειν;

{Σωκράτης} Ὅτι ἐὰν θεὸς ἐθέλῃ.

{Αλκιβιάδης} Λέγω δὴ, καὶ πρὸς τούτοις μέντοι τότε λέγω, ὅτι κινδυνεύσομεν μεταβαλεῖν τὸ σχῆμα, ὃ Σώκρατες, τὸ μὲν σὸν ἐγώ, σὺ δὲ τοῦμόν· οὐ γὰρ ἔστιν ὅπως οὐ παιδαγωγῆσω σε ἀπὸ τῆσδε τῆς ἡμέρας, σὺ δ' ὑπ' ἐμοῦ παιδαγωγῆσῃ.

{Σωκράτης} Ὡ γενναῖε, πελαργοῦ ἄρα ὁ ἐμὸς ἔρωσ οὐδὲν διοίσει, εἰ παρὰ σοὶ ἐννεοπτεύσας ἔρωτα ὑπόπτερον ὑπὸ τούτου πάλιν θεραπεύσεται.

{Αλκιβιάδης} Ἀλλὰ οὕτως ἔχει, καὶ ἄρξομαι γε ἐντεῦθεν τῆς δικαιοσύνης ἐπιμέλεσθαι.

{Σωκράτης} Βουλοίμην ἄν σε καὶ διατελέσαι· ὀρρωδῶ δέ, οὐ τι τῇ σῆ φύσει ἀπιστῶν, ἀλλὰ τὴν τῆς πόλεως ὀρῶν ῥώμην, μὴ ἐμοῦ τε καὶ σοῦ κρατήσῃ.